

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

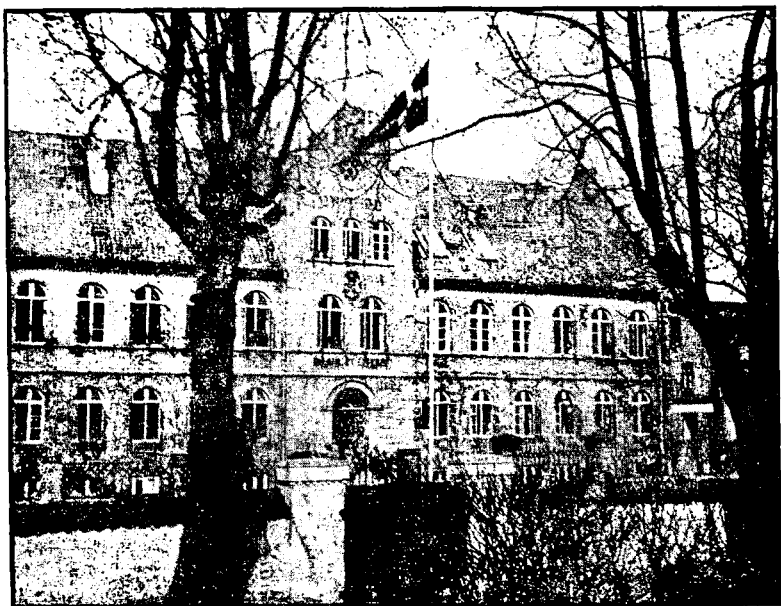
Afgangs- og Aarsprøverne

ved

Haderslev Katedralskole

Juni 1936

INDBYDELSESSKRIFT

til Afgangs- og Aarsprøverne
ved Haderslev Katedralskole

Juni 1936.

WINDS BOGTRYKKERI - HADERSLEV

1936.

Sønderjyllands Historie

Et Grundlag for Samtale og Eksamination.

Af

Adjunkt Knud Olrik.

---

1. **Dansk og Tysk i Sønderjylland.** Sønderjylland eller Slesvig er Landet mellem Kongeaaen og Ejderen. Her mødes nu Dansk, Tysk og Frisisk. Friserne er først i Middelalderen indvandret sydfra til Marskegnene mellem Vidaaen og Ejderen og til Vesterhavsoerne uden for denne Kyst. Dansk taltes indtil 1800 ned til Slien-Danevirke, mens Nedertysk (= Plattysk) var det almindelige Sprog Syd for denne Linje samt i Slesvig By og Flensborg. Dette skyldes ogsaa Indvandring sydfra i Middelalderen.

2. **Sønderjyllands ældste Bygder.** Fundene fra Sten-, Bronze- og Jernalderen kan ikke sige os noget om Tysk og Dansk, da disse Begreber slet ikke fandtes dengang. Fundene ligner ganske dem fra det øvrige Danmark, og man har ingen Beviser for, at der skulde være sket Folkevandringer heroppe. Bygderne gaar jævnt over i de nørrejske. Derimod har Fundene i Nordtyskland til Dels en anden Karakter. Her var dengang Grænseomraadet mellem Nord og Syd.

3. **De ældste Sprogmindesmærker.** Ved den store Folkevandring 400—500 blev Østholsten og Landene Øst derfor saa folketomme, at Slaverne trængte derind østfra. Derved kom Nordboer og Saxere saadan paa Afstand, at man nu kan tale om et nordisk og et tysk Sprog. Det ene af Guldhornene fra Gallehus ved Møgeltønder, der stammer fra denne Tid, har en Indskrift med de ældre, fællesgermanske Runer; men Sønderjyllands senere Sprogmindesmærker er skrevet med de yngre, nordiske Runer. Samtidig viser ogsaa de ældste Stednavne, Herreds- og Sysseinddelingen Fællesskab med det øvrige Danmark, men Forskel

fra tyske Omraader, hvor disse Inddelinger ikke findes, og hvor Stednavnene er anderledes.

4. **De første Beretninger.** Omkring 800 nævnes Sønderjylland første Gang i de skrevne Kilder. Det er i Anledning af Striden mellem Karl den Store og Gudfred. Gudfred byggede Danevirke et Stykke Nord for Ejderen, der nu nævnes som Danmarks Rigsgrænse. Samtidig omtales for første Gang en Grænsejarl, der skulde værne Rigets Indfaldsport. En Følge af Forviklingerne var Ansgars Mission fra 826 og Rejsningen af den første Trækirke i Norden ved Slesvig By.

5. **Fortsatte Kampe ved Sydgrænsen.** I den følgende Tid, Vikingetiden, opstod Handelspladsen Hedeby Syd for Slien, der blev den vigtigste By ved Østersøens vestlige Del. En Tid regerede svenske Vikingekonger her, og tyske Konger gjorde flere Togter herop. Men de danske Konger har ogsaa forsøgt at genvinde Landet, og det lykkedes endeligt 983. Om Kampene i denne Tid fortæller bl. a. de 4 Runestene, der er fundet i umiddelbar Nærhed af Slesvig og Hedeby.

6. **Grænselandet.** Snart efter de 200-aarige Kampe blev Sønderjylland Genstand for de slaviske Venders Indfald, indtil Magnus den Gode slog dem paa Lyrskov Hede. Paa den Tid mistede Hedeby sin Betydning som Handelsby, og Sønderjylland blev fra at være Rigets økonomiske Midtpunkt et Grænseland. Vi hører atter om Grænsejarler her, navnlig Knud Lavard, den første, der tog Titel af Hertug. Samtidig bliver Holsten et tysk Grevskab, hvorved de derboende Slaver udsættes for Fortyskning.

7. **Første Gang Forbindeise med Holsten.** Da den senere Valdemar 2. (Sejr) blev Hertug, forbandt hans Frænde og Forgænger Biskop Valdemar sig bl. a. med Greven af Holsten. I den Kamp, som dette medførte, sejrede Hertug Valdemar og indtog Holsten 1202, samme Aar som han blev Danmarks Konge. Det er første Gang, det tyske Land Holsten kom under Danmark Men det varede kun kort. Da Valdemar 2. blev slaaget af de tyske Fyrster ved Bornhoved 1227, blev Holsten afstaaet, og Danmarks Forsøg paa at danne et Østersøherredømme i Nordtyskland var strandet. Den eneste varige — og uheldige — Følge af denne Politik var,

at de hidtil øde Egne mellem Danevirke og Ejder blev opdyrket af indvandrede Tyskere, for at Kongen ogsaa kunde faa Skat af disse Egne.

8. **Abels Slægt 1252—1375.** Valdemar 2. gav sin Søn Abel Sønderjylland som Fyrstelén. Abel kom i Strid med sin Broder Kong Erik Plovpenning (Mordet paa Slien), og efter at han var død som Konge 1252, vedblev hans Efterkommere at være sønderjyske Hertuger, til Slægten uddøde 1375. De laa i Strid med deres Lensherrer, de danske Konger, fordi de var blevet forbigaaet ved Kristoffer 1.s Valg. Hertugerne søgte Støtte hos de holstenske Grever, og Prisen derfor var, at disse fik Indflydelse paa den sønderjyske Politik, der førtes mod den danske Konge, og holstensk Adel indvandrede og fortrængte den sønderjyske. Den indførte Livegenskabet i Svansø og Østangel. Højdepunktet af Holstenervælden naaedes under Grev Gert 1326.

9. **De holstenske Grever 1375—1459.** Det lykkedes derfor heller ikke Valdemar 4. (Atterdag) at inddrage Sønderjylland 1375; men de holstenske Grever blev Hertuger der, til deres Slægt uddøde 1459. Dronning Margrete og Erik af Pommern kæmpede forgæves mod dem. Margrete naade kun at lægge enkelte vestslesvigske Egne under Ribe Bispestol, som saa indtil 1864 regnedes til Nørrejylland (= de kongerigske Enklaver). — I Middelalderens Slutning indvandrede talrige tyske Haandværkere til Danmark, men særlig til Sønderjylland, hvor nedertysk Sprog sejrede i Slesvig og Flensborg.

10. **Den danske Kongeslægt fra 1460.** Christian 1. opnaade 1460 i Ribe at blive valgt til Hertug i Slesvig; men Adelen satte igennem, at han ogsaa blev Greve (senere Hertug) af Holsten, for at Fællesstyrelsen af disse Lande kunde bevares („evig udelt sammen“). Alligevel deltes begge Lande ved hans Død, saa der den meste Tid var en sønderjysk Hertug ved Siden af den danske Konge. Den senere Christian 3. indførte som Hertug Reformationen (Haderslev Præsteskole) ved Hjælp af tyske Præster.

11. **Kongen og Gottorperne 1544—1721.** Som Konge delte Christian 3. Hertugdømmerne med sine Brødre 1544, og Sønderjylland var til 1721 delt i en kongelig (Haderslev, Flensborg) og en hertugelig (= gottorpsk)

Del (Aabenraa, Tønder, Slesvig). Gortorperne blev Kongens Fjender og mistede deres Del af Slesvig ved Forræderiet i Tønning. Styrelsen fortyskedes, mest ved at de oprettede Kiels Universitet, hvorfra Sønderjylland overvejende fik Præster og Embedsmænd. Kun paa Landet i Nordslesvig prædiktes der paa Dansk.

12. Sønderjylland under Kronen 1721(—1864). Skönt Frederik 4. nu herskede over hele Slesvig, vedblev Landet at blive styret paa Tysk sammen med Holsten. Toldgrænsen ved Kongeaen og Afhængigheden af Hamborg vendte Sønderjyllands økonomiske Interesser mere mod Syd end mod Nord. — Henimod 1800 fik Folkeskolen mere Betydning. Der undervistes paa Højtysk, hvor der var tysk Kirkesprog. Det medførte, at Nedertysk fortrængte dansk Talesprog i Angel efter 1800.

13. Da Sønderjylland vaagnede. I 19. Aarhundrændres Nationalitetsfølelsen fra gammeldags Kongetrok til Bevidstheden om Fællesskab i Sprog, Historie og Kultur. Slesvigholstenismen, der vinder Indpas især Syd for Flensborg, vil Slesvigs Optagelse i det tyske Forbund (Lornsen). Den ledes af Hertugen af Augustenborg, der gør Krav paa at arve Hertugdømmerne. Det danske Nordslesvig vil have Sønderjylland styret paa Dansk — Flensborgeren Professor Chr. Paulsen, Professor Flor, Haderslev-Købmændene P. C. Koch (Bladet „Dannevirke“) og P. Hjort Lorenzen (talte Dansk i Stænderforsamlingen 1842), Skamlingsbankemøderne, Den slesvigske Forening, Rødding Højskole. Denne Stræben støttes af kongerigske (national-)liberale (Lehmann, Grundtvig, Ploug).

14. Treaarskrigen 1848—50. Den liberale Rejsning i Evropa 1848 (Februarrevolutionen) medfører Borgerkrig mellem Slesvigholstenerne (Prinsen af Nørs provisoriske Regering) og den danske Regering: Slaget ved Bov 9. April 1848. Pröjsen og andre tyske Stater støtter Slesvigholstenerne: Slagene ved Slesvig 23. April 1848 og Fredericia 6. Juli 1849. Pröjsen slutter Fred mod, at Danmark ikke vil indlemme Slesvig (= ikke føre Ejderpolitik). Slesvigholstenerne opgiver Kampen snart efter Slaget ved Isted 25. Juli 1850.

15. Mellem Krigene. Dansk Skolesprog og delvis dansk Kirkesprog indføres i Mellemslesvig med Nordangel (Sprogreskripterne), hvor det vækker stærk Mod-

stand. — Tronfølgespørgsmaalet løses: Christian af Lyksborg skal arve hele Monarkiet, og Hertugen af Augustenborg erklærer ikke at ville modsætte sig det. Kongeriget har faaet sin fri Forfatning, Grundloven af 5. Juni 1849; men Bestræbelserne for at give en Fællesforfatning for hele Monarkiets Fællesanliggender mislykkes, især paa Grund af slesvigholstensk Modstand og tysk Indblanding. Ejderpolitikken genopstaar: Halls Novemberforfatning 1863 for Kongeriget og Slesvig.

16. **Krigen 1864.** Stormagterne protesterer, og Bismarck stiller et uantageligt Ultimatum, der fører til Pröjsens og Østrigs Overfald paa Danmark 1864. Danvirke maa rømmes: Tilbagetoget 5. Febr., Slaget ved Sankelmark 6. Febr. Stormen paa Dybbøl 18. April. Paa Londonkonferencen glipper Forsøget paa at dele Slesvig. Als tabes, og ved Freden i Wien afstaas hele Slesvig (Holsten og Lauenborg) til Pröjsen og Østrig. Enklaverne udskiftes med Ribeeegnen, de 8 Sogne Syd for Kolding og Ærø.

17. **Sønderjyllands statsretlige Stilling 1864—1920.** Augustenborgerne skydes til Side, og Slesvigholstenismen knækkes. Krigen mellem Pröjsen og Østrig 1866 slutter med Freden i Prag. § 5 bestemmer, at Pröjsen skal have Hertugdømmerne, dog saaledes, at de nordlige Distrikter af Slesvig skal stemme, om de vil til Pröjsen eller tilbage til Danmark. Bestemmelsen herom slettes 1878. Først efter Verdenskrigen bestemmer Versaillesfreden, at der skal stemmes i 2 Zoner i en Del af Slesvig. I 1. Zone stemte 10. Februar 1920 75 % for Danmark, hvorefter denne Del af Sønderjylland genforenedes med Danmark 15. Juni 1920, mens 2. Zone med Flensborg (Byen havde 28 % danske Stemmer) blev ved Tyskland.

18. **Danske Stemmer ved Valgene 1864—1920.** De danske Sønderjyder protesterede hele denne Tid mod Indlemmelsen i Pröjsen. De første Valg 1867, hvor der var almindelig Valgret, gav dansk Flertal til Syd for Flensborg — Nord om Tønder. Senere sank det danske Stemmatal paa Grund af Optinger (Wienfreden tillod Sønderjyderne at vælge dansk Undersaatsforhold) og Udvandring (over $\frac{1}{3}$ af Befolkningen i Nordslesvig udvandrede til Danmark og Amerika). Begge disse Ting foretoges for at undgaa tysk Milli-

tærtjeneste. Fra sidst i Firserne steg Stemmetallet atter.

19. **Danske Foreninger m. m.** Efter 1878 indstillede man sig nemlig paa en langvarig Nationalitetskamp: de unge blev hjemme og gjorde Militærtjeneste, og de danske Repræsentanter i den prøjsiske Landdag aflagde nu den krævede Ed paa Forfatningen for at tale Danskhedens Sag der. Sprog-, Vælger- og Skoleforeningen stiftedes. Pressen fik større Udbredelse, især Redaktør Jessens „Flensborg Avis“. Omkring 1900 opførtes Forsamlingshuse og Frimenighedskirker. Nordslesvigsk Kreditforening og „Landeværnet“ skulde bevare dansk Jord paa danske Hænder.

20. **Tysk Nordmarkspolitik.** Den prøjsiske Politik gik ud paa at fortyske Ungdommen. I Skolerne indførtes Tysk, og fra 1889 var Undervisningssproget overalt Tysk. Kun Religion beholdt dansk Undervisningssprog i en Del af Nordslesvig. Derfor sendtes mange unge paa kongerigske Høj- og Efterskoler. (Skoleforeningen). Regeringen søgte samtidig at faa Jorden fravristet Danskheden. Statsdomæner lagdes især i Haderslev Amt. Omkring 1900 søgte Overpræsident v. Köller ved Udvisning af Optanter, Retsforfølgelse mod Foreninger og Blade, Lukning af Forsamlingshuse og Frimenighedskirker m. m. forgæves at knække Danskerne i deres Kamp.

21. **De fire onde Aar. 1914—18.** Mens Danmark undgik at komme med i Verdenskrigen og ikke led væsentlige Tab ved den, maatte Sønderjyderne naturligtvis gøre Krigen med. 6000 dansktalende Sønderjyder faldt — dobbelt saa mange som hele Danmark mistede i 1864 —, og Landsdelen forarmedes. Ogsaa Marksammenbruddet efter Genforeningen berøvede Landsdelen store Værdier. Disse Ting bevirkede mest af alt, at Genforeningen vanskeliggjordes, navnlig for Landbrugserhvervets Vedkommende.

22. **Sønderjyske Førere 1864—1920.** Repræsentanter i den tyske Rigsdag var først Hans Krüger fra Bevtoft og Ahlmann („Vi er Danske, og vi vil vedblive at være Danske“), senere Flensborgerne Gustav Johannsen og Redaktør Jens Jessen, sidst H. P. Hanssen (Nørremølle), der tillige var Redaktør af „Hejmdal“ i Aabenraa. Det var ham, der havde størst Indflydelse paa Ordningen af Genforeningen;

men man undgik ikke en skarp Strid blandt Sønderjyderne og i hele det danske Folk om Grænsen, navnlig om hvorvidt den skulde gaa Nord eller Syd om Flensborg. Striden er i det væsentlige ebbet ud, og den gör sig ikke gældende i det ny Slægtled.

Tale ved Afslutningen 29. Juni 1925

(Uddrag)

Af Rektor.

Sandhed og Sandheder.

Kære unge Venner, Studenter og Realister! Er I paa det rene med, at det er saa sin Sag for en gammel Skolemester at sige noget alvorligt Ord i en Afskedstale til Ungdommen — hvis da Ordene er præget af en vis Vægt og baaret af en varm Overbevisning.

For et Par Aar siden gik jeg ud fra Hostrups Opfordring til at følge med Tiden og ikke rende med Strømmen, og da kastede en vred Medborger et anonymt Brev ind i min Have med Indhold: om jeg bildte mig ind at kunne dæmme op for en vældig Folkebevægelse som Nationalsocialismen. Sidste Aar sluttede jeg Forbund med min gode Ven Ludvig Holberg, men fik ikke Lov at dø i Synden: man opdagede straks, at det var et fordulgt, taktløst, ja uforsvarligt Forsøg paa ad denne Vej at drive Naziagitation og lægge Sten paa Demokratiets Frihedsbane. Jeg savner øjensynlig den lille rare Bog, som de mangfoldige Partier og deres retningsløse Medlemmer synes at eje, Bogen, der paa nogle faa Sider svarer paa det gennem Pilatus saa berømte Spørgsmaal: *Hvad er Sandhed?*

Men selvom jeg havde den nævnte lille Haandbog, vilde jeg sikkert tvivle om dens Indhold. Sandheden kan, som Lessing siger, *søges*, det er Forstandens og den videnskabelige Arbejdsmetodes Vej, eller den kan *tros*, hvis vi tør følge Jesus af Nazaret, naar han siger: Jeg er Vejen, Sandheden og Livet.

Men foruden Sandheden i denne absolutte Betydning gives der *Sandheder*, som Menneskeslægten har maattet lære og tilegne sig paa dens lange og trange Løbebane, *gamle* Sandheder altsaa, som maaske slet ikke nævnes eller snarere forkætres i den moderne

Haandbog. Det er tre saadanne Sandheder, jeg gerne vilde anvende paa jer og give jer med paa Vejen.

Ungdommen ejer Fremtiden! Derfor skal du være Lysseer, unge Mand og unge Kvinde; vist er der ogsaa i vore strenge Tider Bud efter dig og Brug for dig, hvis du *vil* noget og *duer* til noget: Kundskab er og bliver Magt, god Vilje er en stærk Løftestang, trofast Arbejde er Livets opbyggende Kraft. Altsaa — sagt med jævne Ord — udvid dine Kundskaber, skærp din Vilje, gør dit Arbejde helt og fuldt, ja helst saaledes, at ingen anden kan gøre det bedre. Dernæst for det andet: naar du saaledes gør din Pligt frem mod det højeste Ideal, som din Tanke og dit Hjerte formaar at forme, før saa dit personlige Liv saaledes, at du frit og aabent kan se en elsket Far eller Mor i Øjet og aldrig behøver at rødme for din Søn eller Datter, hvis din Opdragertime kommer. Lyt til den indre Stemme, som vi kalder *Samvittigheden*: Viden med sig selv og om sig selv. Samvittigheden er al ægte Kulturs fineste Værdimaaler. At fornægte Samvittigheden er moral insanity, siger Englænderne. Taler den dig haardt til, skal du angre og blive bedre. Adskillige af jer husker Sokrates' Dæmon, den Advarselsrøst i hans Indre, der vel nærmest rørte ved hans Væsens Kerne. Goethe taler et Sted om, var „die Fortificationslinien seines Daseins“, et ram-mende Ord, som ogsaa kan bruges om Samvittigheds-livet: lad den bygge stærke Grænsepæle om dit indre Liv; hvad du bør gøre, og hvad du ikke bør gøre. At forsynde sig mod Samvittigheden kan gaa som en Lyst og Leg, men Angeren er en besværlig Gæst, som kommer tung og alvorlig bagefter.

Det bødes der for i lange Aar,
som kun var en stakket Glæde

siger I. P. Jacobsen, og i Iliadens 9. Sang faar I det samme udtrykt i et pragtfuldt, malende Billede. Den gamle Foinix maner sin Fostersøn den vrede Achilles til at bøje sig og skænke Tilgivelse og siger saa — idet

han personificerer Bønnerne som Angerens Stemninger og brændende Ønsker om Tilgivelse:

O, thi Bønnerne selv ere Zeus' Alherskerens Døtre;
runkne til Hobe, med haltende Fod og skulende Øje
vandre de frem bag Brøden med ængsteligt Sind og forsigtigt;
stærk derimod er Brøden og flink til Bens, saa den løber
langt forud, og til Menneskens Mén al Jorderigs Lande
gæster den først; bagefter med Lægedom komme da hine.

Glem ikke Brødens rullende Hjul, der følges af den slæbende Anger, der dog alene kan bringe Lægedom!

Der er muligvis nogle af jer, der allerede er i Besiddelse af det lille Lommeleksikon over Sandheden, som jeg ikke ejer. Baade til eventuelt saadanne og til andre, der er fattige som jeg, vender jeg mig med den tredje af de gamle Sandheder, jeg lovede jer. Det er et Ord af Aristoteles: *det er ikke ethvert Problem, ikke enhver Tese, du skal spille dine Kræfter paa* ∴: Lad dog være med at snakke sort om alt mellem Himmel og Jord, enten du forstaar dig paa det eller ej, enten det rører ved dine Livsinteresser eller ej: Kæmp for alt, hvad du har kært, dø, om saa det gælder, men vogt dig for den løse Konversationsleksikons-Viden, som ofte fører det store Ord i vor moderne Verden.

Lad saa dette være mit og Skolens Afskedsord til jer. Om faa Minutter er I frie og uafhængige af vor gamle Skole, der vel har bundet jer Fod, men ogsaa efter Evne værnet om jer og forsøgt at vise jer Vejen fremad og opad, saa vidt vi formaaede.

Gud signe jer paa alle jere Veje! Saa megen Lykke og Fremgang ønsker vi jer, som I kan bære uden at tage Skade paa jer Sjæl.

Efterretninger
om Haderslev Katedralskole
i Skoleaaret 1935—36.

I. Skolens Indretning.

Haderslev Katedralskole er i Overensstemmelse med Loven af 24. April 1903 en fuldstændig højere Almen-skole for Drengene og Piger, der undervises sammen undtagen i enkelte Særfag. Skolen bestaar af *Mellemskolen*, *Realklassen* og *Gymnasiet*.

Mellemskolen er en Barneskole, der i Tilslutning til Folkeskolens Undervisning for Børn i 11—12 Aars Alderen meddeler sine Elever en for det givne Alderstrin egnet højere Almenundervisning gennem fire etaarige Klasser.

Realklassen fortsætter Mellemskolens Undervisning efter den afsluttende Aarsprøve, og dens Elever underkaster sig efter et Aars Forløb „Realeksamen“, som giver Adgang til Ansættelse i Trafiketatene og til at læse videre ved forskellige højere Lærestalter (ofte dog med Tillægsprøver), ligesom den i Almindelighed kræves i Banker og Handelsvirksomhed.

Gymnasiet er treaarigt og bygger paa Mellemskolens Grundlag. Det bestaar af en klassisk-sproglig, — der dog kun oprettes, naar der melder sig mindst 8 Elever —, en matematisk-naturvidenskabelig og en nysproglig Linie.

Studenter af klassisk-sproglig Retning har Adgang til samtlige Fagstudier ved Universitetet, for Medicinere dog med Tillægsprøve i Fysik og Kemi; det samme gælder for nysproglige Studenter, der tillige for at blive Teologer maa underkaste sig en Tillægsprøve i Græsk. Studenterne af den matematiske Retning har Adgang foruden til polyteknisk Lærestalt, til Universitetets matematisk-naturvidenskabelige og juridiske Fakultet, til de andre Fakulteter med Tillægsprøve i Latin (for Teologer ogsaa Græsk). For de øvrige højere Lærestalter gælder særlige Regler.

Optagelse i Skolen

finder i Almindelighed kun Sted ved Skoleaarets Begyndelse og efter foregaaende *Optagelsesprøve*.

Skoleafgift

erlægges i Henhold til den Undervisningsministeren ved en Tekstanmærkning til Finanslovens § 24 for Finansaaret 1933—34 angaaende en Ændring i Skoleafgiftsloven af 30. Juni 1918 tillagte Bemyndigelse efter følgende Skoleafgiftssatser for Undervisningen i Statens højere Almenskoler som gældende for Finansaaret 1934—35 og atter for 1935—36:

Afgiftspligtig Indtægt: (o: Indtægt, hvoraf der svares Skat til Staten) Kr.	Skoleafgift:	
	I Gymnasiet og Real- klassen for hver Elev Kr. Ø.	I Mellemskoleklas- serne for hver Elev Kr. Ø.
3,050— 4,000 inkl.	3,75 maanedlig	2,50 maanedlig
4,050— 5,000 ”	5,00 ”	3,75 ”
5,050— 6,000 ”	6,25 ”	5,00 ”
6,050— 7,000 ”	7,50 ”	6,25 ”
7,050— 8,000 ”	8,75 ”	7,50 ”
8,050— 9,000 ”	10,00 ”	8,75 ”
9,050—10,000 ”	11,25 ”	10,00 ”
10,050—11,000 ”	12,50 ”	11,25 ”
11,050—12,000 ”	13,75 ”	12,50 ”
12,050—13,000 ”	15,00 ”	13,75 ”
13,050—14,000 ”	16,25 ”	15,00 ”
14,050—15,000 ”	17,50 ”	16,25 ”
15,050—16,000 ”	18,75 ”	17,50 ”
16,050 og derover	20,00 ”	17,50 ”

Har en Forsørger flere end 1 Barn, som er under 15 Aar, eller som er over denne Alder og nyder Undervisning i en af de offentlige højere Almenskoler, nedsættes Skatteindtægten med 1000 Kr. for hvert Barn ud over det første; dog kan ingen Skatteindtægt over 4000 Kr. bringes ned under 3050 Kr.

Understøttelser.

Skolens Stipendier for *Studenter her fra Skolen* — det gamle Stipendium, det Iversenske, det Lutherske og det Holzkammske, alle fra før 1864 — er i Behold og valutaomregnet. Det bestyres og bortgives af Konservatoratet, (Stiftamtmand, Stiftsprovst, Borgmester).

Ministeriet har i indeværende Skoleaar tillagt Skolen en Sum af 1020 Kr. til Understøttelser, Flids- og Opmuntringspræmier.

Desuden ejer Skolen et *Hjælpebibliotek*, hvorfra trængende og værdige Elever kan faa enkelte Skolebøger til Laans.

Skolens Bestyrelse.

Haderslev Katedralskole er helt igennem en Statskole, som drives for Statsmidler og bestyres af Rektor og Lærerkollegiet under Undervisningsministeriets Kontrol. Forældrekrederen er repræsenteret i *Skole-nævnet*.

Skolens Rektor træffes i Almindelighed paa *Skolens Kontor Tirsdag, Onsdag, Torsdag, Fredag Kl. 11—12*. I samme Tid kan Statstelefonen, Nr. 721, benyttes.

Skoleforsømmelser.

Bortset fra Ferier — og enkelte ekstraordinære Fritage — har *Skolens Elever ubetinget Mødepligt*. Lovlig Forsømmelsesgrund er kun Sygdom. Har en Elev paa Grund af Sygdom forsømt Skolen, maa vedkommende medbringe en skriftlig Meddelelse om Fraværelsen og dens Aarsag. Hvis Hjemmet af ganske særlige Grunde — f. Eks. større Familiefester i den allernærmeste Slægt — ønsker Fritagelse for Skolegang for en Elev, *maa Skolens Tilladelse indhentes i Forvejen*. **Vi henstiller indtrængende til Hjemmene kun med særlig magtpaaliggende Grunde at anmode om saadan Fritagelse, som skader det regelmæssige Skolearbejde og virker som et uheldigt Eksempel.** Tilladelse til forlænget Ferie eller til Deltagelse i Fødselsdagsfester, Bryllupper og anden Selskabelighed vil i Almindelighed *ikke* blive givet.

Fritagelse for Gymnastik.

Naar en Elev ønskes fritaget helt eller delvis for Gymnastik i mere end een Uge, kræves der Lægeattest. Denne skal udfærdiges paa de af Undervisningsministeriet godkendte Blanketter, som udleveres paa Skolen.

Konfirmationsforberedelsen.

Det vil være bedst, at Eleverne gaar til Præsten i 3. (eller 4.) Mellemlasse, hvor der paa Timeplanen er taget Hensyn til den derved nødvendiggjorte Forsømmelse.

Uddrag af Kgl. Anordning af 23. Juni 1919.

§ 8.

Til at bestaa en af den højere Almenskoles afsluttende Eksaminer kræves, at den paagældende Eksaminand skal have opnaaet et Middeltal saavel af Aarskarakterer som af Eksamenskarakterer af mindst 3,75 for Mellemkoleeksamens, 4,00 for Realeksamens og Pigeskoleeksamens og 4,25 for Studentereksamens Vedkommende.

Til at bestaa en Tillægsprøve kræves, at Eksaminanden i det paagældende Fag faar mindst Karakteren g.

§ 9.

Skolen afgør, om den vil opflytte Elever med bestaaet Mellemkoleeksamen i Realklassen og i I Gymnasieklasse; dog kræves der for, at en Elev skal kunne flyttes op i Realklassen, at han (hun) har bestaaet Mellemkoleeksamen med mindst 4,50 som Eksamensresultat, og for at en Elev skal kunne flyttes op i I Gymnasieklasse, at han (hun) ved Mellemkoleeksamen har opnaaet mindst 5,67 som Eksamensresultat og mindst 5,67 som Gennemsnit af samtlige Aars- og Eksamenskarakterer i Fagene Dansk Stil og — alt efter som han (hun) skal gaa ad den klassisk-sproglige, den nysproglige eller den matematisk-naturvidenskabelige Linie — henholdsvis Latin og Fortsættelsessproget, Engelsk eller Tysk (den klassisk-sproglige Linie), Engelsk og Tysk (den nysproglige Linie), Matematik og Naturlære (den matematisk-naturvidenskabelige Linie).

II. Afgangsprøver 1935.

Studentereksamen bestodes af III. Gymnasiesklasses 22 Elever.

a. kl.-sproglig.

Andersen, Knud, Søn af Advokat A., Haderslev, med mg÷ (6,60 Points).

Andersen, Katharina, Datter af Missionær A., Indien, med mg+ (7,35 Points).

Christensen, Helga, Datter af Smedemester C., Haderslev, med mg (7,04 Points).

Christensen, Marianne, Datter af Seminarieforstander C., Haderslev, med ug÷ (7,56 Points).

Hellesø, Gottfried, Søn af Malermester H., Mølby, med mg÷ (6,32 Points).

Iversen, Jens, Søn af Gymnastiklærer I., Haderslev, med mg÷ (6,40 Points).

Pedersen, Knud, Søn af Sognepræst P., Haderslev, med mg÷ (6,66 Points).

Seltorp, Mogens, Søn af Kriminalassistent S., Haderslev, med g (5,17 Points).

b. nysproglig.

Bløcher, Johannes, Søn af Arkitekt B., Haderslev, med mg (6,99 Points).

Elmgreen, Kirsten, Datter af Oberstløjtnant E., Haderslev, med g+ (5,59 Points).

Gram, Helga, Datter af Folketingsmand G., Gabøl, med mg÷ (6,66 Points).

Hansen, Iise, Datter af Tandtekniker H., Haderslev, med ug÷ (7,50 Points).

Hansen, Jørgen, Søn af Førstelærer H., Kelstrup, med ug÷ (7,53 Points).

Jørgensen, Anne Christine, Datter af Staldforpagter J., Christiansfeld, med g (5,28 Points).

Langfeldt, Heinz, Søn af Ingeniør L., Haderslev, med mg÷ (6,09 Points).

Larsen, Anders Vestergaard, Søn af Repræsentant L., Haderslev, med g+ (5,95 Points).

Lindhard, Birgitte, Datter af Amtslandinspektør L., Haderslev, med mg (6,83 Points).

Møller, Hans Philip, Søn af Opsynsmand M., Vojens, med mg+ (7,17 Points).

Nicolaisen, Waldemar, Søn af afd. Gartner N., Haderslev, med mg÷ (6,18 Points).

c. mat.-naturv.

Andersen, Erik Toff, Søn af Seminarlærer T. A., Haderslev, med mg (6,71 Points).

Andreasen, Sigurd, Søn af Overportør A., Sommersted, med mg+ (7,41 Points).

Clausen, Nis, Søn af Landmand C., Brorsbøl, med mg (6,75 Points).

Realeksamen bestodes af Realklassens 14 Elever med følgende Resultat:

Balthazar-Christensen, Esther, Datter af Dommer B.-C., Haderslev, med mg÷ (6,15 Points).

Barfod, Hans Egede Schack, Søn af Sognepræst B., Moltrup, med mg÷ (6,31 Points).

Christensen, Jørgen, Søn af afd. Arkitekt C., Haderslev, med mg (6,77 Points).

From, Elna, Datter af Landmand F., Sdr. Vilstrup, med mg÷ (6,66 Points).

Gellert, Klara, Datter af Landmand G., Favstrup, med g+ (5,68 Points).

Gøttig, Margaretha, Datter af Referent G., Marstrup, med mg (6,71 Points).

- Hattesen, Heinka, Datter af Repræsentant H., Haderslev, med g+ (5,93 Points).
Jensen, Bøj Højer, Søn af Landmand J., Stenderup, med mg (7,02 Points).
Larsen, Erik, Søn af Overkelner L., Haderslev, med g (4,74 Points).
Petersen, John Erik, Søn af pens. Rangerformand P., Haderslev, med mg (7,15 Points).
Seyfarth, Holger, Søn af Karetmager S., Vojens, med mg÷ (6,49 Points).
Svensson, Knud Sejer, Søn af Redaktør, Folketingsmand S., Haderslev, med mg (6,77 Points).
Thygesen-Nim, Ida, Datter af Oberstløjtnant T.-N., Haderslev, med g (5,01 Points).
Wind, Paul, Søn af Savskærer W., Styding, med mg (7,06 Points).

Mellemskoleeksamen bestodes af 4. M.s 47 Elever, der fortsatte i Realklasse eller Gymnasium med Undtagelse af *Hans Chr. Andersen*, *Vibeke Elmgreen* († ¹¹/₈ 1935) og *Marie Green*.

Karsten Lindhard bestod Tillægsprøve i Latin til Mellemskoleeksamen med Karakteren mg+.

Else Marie Kathrine Dahl bestod Tillægsprøven i Latin for Farmaceuter med Karakteren ug÷.

Optagelsesprøven i Latin til Gymnasiet er bestaaet af *Esther Jeppesen* (g+), *Sv. Wittrup* (g+), *Ellinor Hoffmann* (g) og *Mads Holst* (mg).

III. Eleverne.

Ved Skoleaarets Begyndelse var der — pr. 1. September 1935 — i hele Skolen 392 Elever, deraf 243 Dreng og 149 Piger. I Gymnasiet var der 102 Elever, i Realklassen 21.

I Skoleaarets Løb er Elever udmeldte af forskellige Grunde; nye Elever, især tilflyttede, er indmeldte.

I Maj Maaned 1936 er der i Skolen 387 Elever. I den paafølgende Fortegnelse opføres samtlige nuværende Elever med Fødselsdag og Fødselsaar samt Faderens (Moderens) Stilling. Hvor intet Hjemsted er anført, er dette Haderslev.

III. Gymnasieklasse.

kl.

1. Adolphsen, Laurids Barsøe, f. 29. 11. 17. (Købmand).
2. Jochimsen, August, f. 28. 11. 16. (Gæstgiver, Vedsted).

3. Langkilde, Arne, f. 9. 6. 18. (Overdyrlæge).
4. Nielsen, Svend Holm, f. 15. 1. 19. (Missionær, Jerusalem).
5. Niemann, Aage, f. 14. 4. 18. (Karetmager, Brorsbøl).
6. Schultz, Johannes, f. 18. 11. 16. (afd. Hotelejer).

nsp.

7. Ammundsen, Vibeke, f. 11. 1. 18. (Biskop).
8. Augustinus, Anna Margrethe, f. 18. 6. 17. (Sognepræst, Hoptrup).
9. Boesen, Else, f. 13. 9. 18. (Bestyrer, Stendetgaard).
10. Hansen, Gustav, f. 12. 8. 17. (afd. Kontorassistent).
11. Jepsen, Rikard, f. 25. 7. 17. (Arbejder, Vojens).
12. Ladegaard, Ebbe Bølling, f. 15. 4. 18. (Ingeniør).
13. Lander, Sonja, f. 7. 3. 17. (Blikkenslagermester).
14. Larsen, Povl V., f. 29. 7. 18. (Repræsentant).
15. Melander, Svend Erik, f. 2. 6. 18. (Kommunaldirektør).
16. Mortensen, Herbert, f. 31. 8. 16. (Folketingsmand).
17. Møller, Iver, f. 11. 12. 18. (Sognepræst, Vonsbæk).
18. Rasmussen, Gertrud, f. 12. 6. 18. (Dommer, Rødding).
19. Rendal, Jørgen, f. 21. 11. 17. (Dommer, Maribo).
20. Schack, Karen Margrethe, f. 9. 4. 18. (Kasserer).
21. Simonsen, Anna Kirstine, f. 28. 11. 16. (afd. Viceskoleinsp.).
22. Thomsen, Helga, f. 3. 9. 17. (Direktør).

m.

23. Beier, Jes N., f. 5. 5. 17. (Mejeribestyrer, Lunding).
24. Egeskjold, Halldan, f. 28. 8. 18. (Seminarlærer).
25. Haffner, Hans v., f. 12. 11. 17. (Amtsforvalter).
26. Hattesen, Kresten, f. 15. 7. 17. (Repræsentant).
27. Jessen, Johannes Uldall, f. 13. 3. 18. (Mejeribestyrer, Høgelund).
28. Orbesen, Jeppe, f. 15. 7. 17. (afd. Gæstgiver).
29. Toft, Johannes, f. 2. 11. 16. (Overbetjent).
30. Wind, Alice, f. 1. 7. 18. (Bogtrykker).

II. Gymnasieklasse.

kl.

1. Hornum, Johannes, f. 5. 8. 18. (Købmand).
2. Jepsen, Ellen Margrethe, f. 4. 12. 17. (Mejeribestyrer).
3. Lauritzen, Martin Michael, f. 17. 11. 17. (Sognepræst, Bov).
4. Martin, Hans, f. 30. 7. 17. (Stedf. Bogtrykker, Christiansfeld).
5. Mortensen, Dora Bøgh, f. 30. 12. 18. (Graver, Fjelstrup).
6. Nissen, Kaj, f. 27. 10. 19. (Landmand, Bøgeskov).
7. Pedersen, Asger, f. 13. 10. 18. (Sognepræst).
8. Quistgaard, Karen, f. 13. 10. 18. (Sognepræst, Vedsted).
9. Schmidt, Marie A., f. 22. 2. 19. (Landmand, Kabdrup).
10. Schuldt, Walter, f. 28. 5. 18. (afd. Kontorassistent).
11. Wæver, Poul, f. 25. 11. 17. (Automobilhandler).

nsp.

12. Andreassen, Aase Suppli, f. 26. 8. 18. (Postmester, Greve).
13. Bang, Viggo, f. 10. 11. 17. (afd. Overretssagfører).
14. Bork, Ciliane Marie, f. 8. 2. 20. (Chauffør).
15. Have, Mads Peter, f. 4. 1. 19. (Landmand, Fjelstrup).
16. Holgersen, Herluf, f. 6. 12. 18. (Smedemester).
17. Jepsen, Annelise, f. 20. 9. 18. (Førstelærer, Bøgeskov).
18. Jespersen, Else Marie, f. 25. 10. 17. (Apoteker, Vojens).
19. Jøhansen, Carl Chr., f. 12. 10. 18. (Kontorassistent).
20. Lorentzen, Johanne, f. 5. 1. 18. (Smedemester, Vojens).
21. Lyngø, Ella, f. 5. 10. 19. (Bøssemager).
22. Nielsen, Poul, f. 27. 3. 18. (Redaktør).
23. Skytt, Betty Rigmor, f. 13. 6. 19. (Entreprenør, Sommersted).

m.

24. Andersen, Gunnar, f. 25. 4. 18. (Lærer, Skudstrup).
25. Andersen, Karl Henry, f. 11. 3. 19. (Missionær, Indien).
26. Christensen, Hans Chr., f. 27. 3. 18. (Landmand, O. Aastrup).
27. Hansen, Rolf Norman Braae, f. 6. 12. 18. (Seminarlærer).
28. Langfeldt, Harald, f. 24. 7. 18. (Ingeniør).
29. Nielsen, Torben, f. 16. 6. 19. (Fabrikant, Hammel).
30. Olsen, Ella, f. 27. 9. 19. (Blikkenslagermester).
31. Tauson, Jørgen, f. 23. 6. 18. (Revisor).
32. Vischer, Hanns-Martin, f. 5. 11. 19. (Drejermester, Vojens).

I. Gymnasieklasse.

kl.

1. Finnemann, Ingeborg, f. 29. 3. 19. (Landmand, Knud).
2. Hansen, Kai N., f. 29. 2. 20. (Forretningsfører).
3. Høgild, Kaj Palle, f. 18. 4. 20. (Officiant).
4. Jensen, Ingemarie, f. 8. 11. 19. (Guldsmed).
5. Kildeby, Knud, f. 18. 9. 19. (Højskoleforstander, Hoptrup).
6. Petersen, A. Bothilde, f. 30. 1. 20. (Handelsmand, Vejlbøl).
7. Petersen, Ernst E., f. 13. 12. 20. (Overtoldbetjent).
8. Sørensen, Sigfred Bjerregaard, f. 16. 7. 20. (Førstelærer, Nr. Vilstrup).
9. Vindel, Knud, f. 21. 5. 20. (Sognepræst, Starup).
10. Wittrup, Sven, f. 4. 1. 20. (Politimester, Toftlund).
11. Wogensen, Alfred Chr., f. 18. 10. 17. (Bygmester, Starup).

nsp.

12. Callø, Eva Elisabeth, f. 30. 10. 19. (Kreditforeningsdirektør).
13. Hoffmann, Ellinor, f. 9. 11. 18. (Toldforvalter, Holstebro).
14. Holst, Mads, f. 4. 5. 18. (afd. Landmand, Skrydstrup).
15. Jensen, Inger Søndergaard, f. 4. 4. 19. (Papirhandler).
16. Jeppesen, Esther, f. 22. 6. 17. (Sognepræst, Stepping).
17. Kirchheiner, Inge Grethe, f. 15. 10. 19. (Prokurist).

18. Larsen, Karen L. Faldt, f. 11. 1. 20. (Telegrafkontrolør).
19. Orbesen, Annelise, f. 23. 4. 19. (Købmand).
20. Petersen, Johs. Chr., f. 29. 2. 20. (Førstelærer, Jegerup).
21. Skov, Ingeborg, f. 11. 7. 20. (Skræddermester, Brørsbøl).
22. Sønberg, Hans, f. 14. 11. 19. (Malerimester).

m.

23. Bruun, Peter Karl, f. 14. 12. 19. (Politibetjent).
24. Christiansen, Poul Julius, f. 16. 2. 20. (Grosserer).
25. Enemark, Arne F., f. 15. 4. 20. (Landmand, Høgelund).
26. Grønkjær, Verner, f. 8. 10. 19. (Dyrlæge, Taps).
27. Hansen, Eva Conny, f. 28. 7. 19. (Kreaturhandler, Vamdrup).
28. Hansen, Mogens Kruse, f. 26. 7. 19. (Overofficiant).
29. Jensen, Onse Bjarna, f. 19. 5. 19. (Isenkræmmer, Vamdrup).
30. Jensen, Viggo K., f. 8. 10. 19. (Banenæstfind., Vojens).
31. Jørgensen, Knud, f. 22. 9. 19. (Officiant).
32. Kjær, Anders Cl., f. 10. 8. 19. (Lærer).
33. Lauritsen, Jens Bjerg, f. 8. 6. 19. (Lærer).
34. Lindhard, Karsten, f. 4. 1. 20. (Amtslandinspektør).
35. Pedersen, Egon L., f. 27. 3. 19. (Bagermester, Vamdrup).
36. Nielsson, Carl, f. 19. 10. 19. (Malerimester).
37. Rattenborg, Christen, f. 26. 9. 18. (afd. Snedkerimester).

Realklassen.

1. Andersen, Edith, f. 7. 6. 20. (Søster til Nr. 25 i II).
2. Andersen, Erik, f. 25. 9. 19. (Kontorassistent).
3. Boysen, Carla, f. 28. 7. 19. (Amtsfuldmægtig).
4. Gunstrup, Anna Dorothea, f. 3. 11. 19. (Fotograf).
5. Hansen, Gunnar, f. 24. 10. 19. (Forretningsfører).
6. Hansgaard, Hartvig Henning, f. 25. 2. 20. (Oberstløjtnant).
7. Hinrichsen, Valdemar, f. 5. 3. 20. (Repræsentant).
8. Hoffmann, Ellen Johanne, f. 9. 3. 20. (Entreprenør, Kabdrup).
9. Jensen, Ebba Munch, f. 18. 1. 20. (Overofficiant).
10. Jensen, Erling, f. 14. 5. 19. (Antikvitethandler).
11. Jørgensen, Marie M., f. 19. 4. 19. (afd. Købmand).
12. Kjer, Jes, f. 22. 11. 18. (Mejeribestyrer, Sdr. Vilstrup).
13. Larsen, Emmy, f. 22. 11. 18. (Lærer).
14. Lieberg, Adolf, f. 28. 12. 19. (Skibskaptajn, Bæk pr. Vonsbæk).
15. Mathiesen, Karl Chr., f. 22. 10. 19. (Bagermester, Maugstrup).
16. Olsson, Hjalmar E., f. 6. 11. 19. (Købmd., Bæk pr. Vonsbæk).
17. Petersen, Helga M., f. 19. 3. 20. (Førstelærer, Grarup).
18. Raun, Johannes, f. 16. 5. 19. (Mejeribestyrer, Hejsager).
19. Rokahr, Hans Chr., f. 6. 7. 19. (Banearbejder, Vojens).
20. Schmidt, Aase Frøsig, f. 11. 6. 19. (Landmd., Ødis-Bramdrup).
21. Skøtt, Ellen M., f. 21. 11. 19. (Direktør).

IV. Mellemskoleklasse a.

1. Andersen, Inger, f. 24. 7. 21. (Advokat).
2. Augustinus, Knud, f. 28. 11. 20. (Broder til Nr. 8 i III).
3. Bitsch-Ryelund, Rachel, f. 13. 11. 20. (Førstelærer, Marstrup).
4. Bøg, Karl Henry, f. 2. 2. 20. (afd. Kreaturhandler).
5. From, Holger Jensen, f. 3. 1. 20. (Chauffør).
6. Grundal, Helga M., f. 9. 8. 20. (Landmand, Vonsmose).
7. Hansen, Knud Bondesen, f. 24. 2. 21. (Landmand, Hejsager).
8. Hansen, Knud Valdemar, f. 26. 8. 19. (Landmand, Seggelundgaard).
9. Hartmann, Niels Ulrik, f. 8. 2. 21. (Politimester).
10. Horst, Johan Sørensen, f. 27. 11. 20. (Organist).
11. Jensen, Georg, f. 15. 8. 20. (Skibsmægler).
12. Jørgensen, Valdemar A., f. 28. 2. 20. (Chauffør).
13. Lyck, Ingeborg M., f. 9. 3. 20. (Bankkasserer).
14. Nehr Korn, Louise Christine, f. 12. 8. 20. (Cigarhandler).
15. Nielsen, Hans Rudolf, f. 16. 9. 20. (Cyklehandler, Øsby).
16. Nommensen, Ervin A., f. 26. 8. 19. (Landmd., Stokkerhoved).
17. Norn, Birte, f. 20. 10. 20. (Overlæge).
18. Ohlsen, Svend Aage, f. 16. 10. 19. (Prokurist).
19. Olsen, Ole Viggo Bang, f. 29. 3. 21. (Forretningsfører).
20. Petersen, Hjalmar, f. 29. 6. 21. (Broder til Nr. 17 i R).
21. Petersen, Ib Glarborg, f. 3. 11. 19. (Overlærer).
22. Petersen, Sigrid, f. 11. 12. 20. (Skibsreder).
23. Petersen, Svend Aage Frej, f. 26. 7. 20. (Malermester).
24. Pryhs, Chr. H. J. F., f. 7. 7. 20. (Postbud, Vonsbæk).
25. Quistgaard, Erik, f. 3. 6. 21. (Broder til Nr. 8 i II).
26. Ravn, Peter, f. 12. 11. 21. (Landmand, Fjelstrup).
27. Wilfert, Bruno Richard, f. 11. 8. 20. (Prokurist).
28. Wind, Jens, f. 1. 9. 21. (Pastor emer.).

IV. Mellemskoleklasse b.

1. Bossen, Hans Thede, f. 27. 6. 20. (afd. Tømrermester, Vojens).
2. Boysen, Ras, f. 16. 10. 20. (afd. Bankdirektør).
3. Bynger, Erna Kathrine, f. 27. 2. 21. (afd. Landmd., Marstrup).
4. Clausen, Elise, f. 28. 11. 21. (Proprietær, Olufskær).
5. Damgaard, Kjeld Nicolaj, f. 29. 5. 21. (Mejeribest., Øsby).
6. Gemmer, Cecilie, f. 20. 3. 20. (Købmand).
7. Hansen, Hans P. G. F., f. 28. 8. 20. (Købmand).
8. Hansen, Johanne Margrethe, f. 21. 1. 20. (Førstelærer, Hjernerdrup).
9. Jensen, Ellen Margrethe, f. 3. 8. 20. (Førstelærer, Vojens).
10. Jensen, Grete Lilian, f. 12. 10. 20. (Amtslandmaaler).
11. Jensen, Niels Holger Steen, f. 2. 8. 20. (Broder til Nr. 15 i I).
12. Jørgensen, Poul, f. 8. 10. 20. (Broder til Nr. 31 i I).

13. Karottki, Esther E., f. 25. 9. 21. (Bankrevisor).
14. Kjær, Kirsten, f. 11. 10. 20. (Søster til Nr. 32 i I).
15. Ladegaard, Sigurd Bølling, f. 15. 7. 20. (Broder til Nr. 12 i III).
16. Larsen, Holger, f. 31. 5. 21. (Broder til Nr. 13 i R).
17. Lunn, Karen, f. 16. 3. 21. (Overlæge).
18. Nahrstedt, Gerda, f. 25. 2. 20. (Skræddermester).
19. Nissen, Kristen Thomsen, f. 19. 10. 19. (Arbejder, Vojens).
20. Obel, Thorkild Andreas, f. 3. 5. 20. (Apoteker).
21. Ohlsen, Laurids Jørgen, f. 16. 7. 20. (Købmand).
22. Olsson, Svend Aage, f. 16. 2. 21. (Broder til Nr. 16 i R).
23. Overbeck, Hans Nielsen, f. 26. 10. 20. (Slagternester)
24. Petersen, Elisabeth Kjestine, f. 10. 12. 19. (Landmd., Jernhyt).
25. Schultz, Hans Joakim, f. 22. 2. 21. (Dr. med., Læge).
26. Schultz, Marit, f. 30. 12. 19. (Søster til Nr. 6 i III).
27. Sparre, Andreas Frederik, f. 16. 2. 21. (Købmand, Højstrup).
28. Thomsen, Hakon, f. 11. 3. 21. (Bogholder, Agerskov).
29. Warncke, Christian Laurids, f. 16. 9. 20. (Tømremester, Over Jersdal).
30. Wogensen, Marius Oluf Skau, f. 12. 2. 21. (Landmand, Sommersted).

III. Mellemskoleklasse a.

1. Adolphsen, Ellen Marie, f. 4. 7. 21. (Malermester).
2. Andersen, Ingrid, f. 30. 5. 21. (Malermester).
3. Bramsen, Holger Frede L., f. 13. 5. 21. (Ejendomsmægler).
4. Egeskjold, Max Valdemar, f. 10. 12. 21. (Broder til Nr. 24 i III).
5. Gotthelf, Tove Gudrun, f. 9. 1. 21. (Førstelærer, Højstrup).
6. Hansen, Viggo Marius, f. 25. 10. 21. (Landmand, Højstrup).
7. Hybschmann, Svend, f. 4. 5. 21. (Landmand, Uldal).
8. Jensen, Harald Thomas, f. 19. 5. 22. (Skovløber, Marstrup).
9. Jensen, Mette Cathrine, f. 3. 9. 21. (Landmand, Stenderup).
10. Jepsen, Gudrun Kirstine, f. 8. 8. 21. (Søster til Nr. 2 i II).
11. Lej, Holger Christensen, f. 19. 4. 22. (Bestyrer, Højstrup).
12. Møller, Erik, f. 10. 9. 21. (Fabrikant).
13. Møller, Jørgen Poul E. P., f. 24. 5. 22. (Landmand, Uldal).
14. Nasser, Peter Christian, f. 27. 5. 22. (Postbud).
15. Nielsen, Jens Holm, f. 1. 1. 23. (Broder til Nr. 4 i III).
16. Nielsen, Peter Sørensen, f. 18. 8. 21. (Politibetjent).
17. Nielsen, Thora, f. 26. 11. 21. (Søster til Nr. 22 i II).
18. Nissen, Gerda, f. 28. 8. 21. (Chauffør).
19. Oggensen, Peter Laurids, f. 25. 10. 19. (Prokurist).
20. Ohlsen, Marie Louise, f. 22. 1. 22. (Søster til Nr. 18 i 4a).
21. Petersen, Anne Marie, f. 2. 6. 22. (Søster til Nr. 7 i I).
22. Petersen, Carl Jacob, f. 3. 4. 21. (Overportør, Vojens).
23. Petersen, Signe, f. 6. 6. 21. (Landmand, Møltrup).
24. Petersen, Steen Glarborg, f. 22. 5. 22. (Broder til Nr. 21 i 4a).

25. Petersen, Wagn Glarborg, f. 11. 3. 21. (Broder til Nr. 21 i 4a og Nr. 24 i 3a).
26. Rattenborg, Marie Helene, f. 6. 12. 21. (Snedkermester).
27. Rosenlund, Erik, f. 28. 1. 22. (Ekspeditionssekretær).
28. Rudbeck, Hans Nissen, f. 13. 9. 21. (Landmand, Marstrup).
29. Scherrebeck, Bente Elisabeth, f. 3. 6. 21. (Adoptivmod. Frk. Sch.).
30. Skourup, Hans Adolf Chr., f. 25. 5. 22. (Vognmand).
31. Støvring, Erik, f. 29. 1. 22. (Stabsofficiant).
32. Sørensen, Grete Marie, f. 29. 1. 22. (Mejeriejer).
33. Sørensen, Svend Erik, f. 29. 1. 22. (Broder til Nr. 32).
34. Tauson, Ellen, f. 13. 1. 22. (Søster til Nr. 31 i II).
35. Wogensen, Jacob Borch, f. 28. 8. 20. (Landmand, Vandling).

III. Mellemskoleklasse b.

1. Andersen, Oline Maren, f. 27. 3. 21. (Postbud).
2. Balling, Nils Harmand, f. 5. 3. 21. (Kriminalbetjent).
3. Berg, Grethe, f. 3. 10. 21. (Repræsentant).
4. Bruhn, Erik, f. 16. 6. 21. (Købmand).
5. Christensen, Hans Ove Barfod, f. 6. 9. 22. (Møller, Hoptrup).
6. Christiansen, Henry, f. 18. 2. 22. (Tømmerhandler).
7. Darling, Liss, f. 24. 7. 21. (Lærer).
8. Duus, Christian, f. 11. 2. 21. (Jernbaneassistent).
9. Erichsen, Kaj Willy, f. 19. 3. 22. (Lagerforvalter).
10. Flensmark, Johannes, f. 11. 8. 22. (Sognepræst, Bevtoft).
11. Futtrup, Else Støvlbæk, f. 23. 10. 20. (Dyrlæge, Vojens).
12. Gemmer, Johannes, f. 2. 7. 21. (Broder til Nr. 6 i 4b).
13. Gram, Kirsten, f. 8. 2. 21. (Fabrikant, Vojens).
14. Hansen, Adeline, f. 20. 12. 21. (Søster til Nr. 2 i I).
15. Haugaard, Anna-Liese, f. 4. 7. 21. (afd. Karetmager).
16. Henriksen, Peter Jensen, f. 20. 9. 20. (Bogholder, Vojens).
17. Højberg, Kaj Thune, f. 24. 10. 21. (Fuldmægtig).
18. Jensen, Elli, f. 25. 10. 22. (Overbetjent).
19. Jessen, Edith Marie, f. 12. 2. 20. (Disponent).
20. Knudsen, Hans Jensen, f. 3. 11. 21. (Landmand, Styding).
21. Kruhöffler, Marie Elisabeth, f. 3. 12. 21. (Landmand, Hoptrup).
22. Kryssing, Niels, 17. 12. 21. (Kaptajn).
23. Lund, Harald, f. 10. 10. 21. (Politibetjent).
24. Midtgaard, Erik, f. 30. 7. 21. (Førstelærer, Stepping).
25. Moltzen, August, f. 16. 5. 21. (Restauratør, Ulvslyst).
26. Møller, Kaja Lange, 29. 8. 21. (Antikvarboghandler).
27. Nissen, Hildegard, f. 6. 5. 21. (Snedkermester).
28. Nissen, Marie, f. 1. 6. 21. (Søster til Nr. 6 i II).
29. Petersen, Dorothea, Kjestine, f. 18. 11. 19. (Landmd., Sommerst.).
30. Riewe, Ilse, f. 2. 3. 21. (Frisør).
31. Skau, Anton, f. 8. 12. 20. (Rentier, Langkjær).

32. Svensson, Poul Terkelsen, f. 5. 3. 21. (Red., Folketingsmand).
33. Thuesen, Svend Trøst, f. 17. 8. 21. (Møllejejer, Moltrup).
34. Zaulich, Aksel Robert, f. 3. 4. 21. (Lagerarbejder).

II. Mellemskoleklasse a.

1. Aaholm, Poul, f. 31. 1. 22. (Sognepræst, Vojens).
2. Abrahamsen, Johan Fr., f. 24. 2. 23. (pens. Stationsforstander).
3. Bram, Eskild Andreas, f. 10. 3. 23. (afd. Lærer).
4. Christensen, Anne-Marie, f. 22. 3. 22. (Købmand).
5. Haar, Herluf, f. 26. 7. 22. (Politibetjent).
6. Hansen, Agnes Maria, f. 13. 6. 22. (Organist).
7. Hoffmann, Per Ernst Villh., f. 19. 4. 23. (Broder til Nr. 8 i R).
8. Iversen, Kjestine Knudsen, f. 22. 1. 22. (Snedker, Brorsbøl).
9. Jensen, Erik, V. M., f. 5. 3. 22. (Kontorassistent).
10. Jensen, Ole Christian, f. 4. 3. 22. (Broder til Nr. 10 i R).
11. Jensen, Rasmus, f. 7. 6. 22. (Slagtermester, Vojens).
12. Juhl, Johannes, f. 12. 12. 22. (Lagerarbejder).
13. Juhl, Theodor, f. 26. 6. 21. (Landmand, Sønderballe).
14. Jørgensen, Erik, f. 9. 12. 22. (Bankdirektør).
15. Karottki, Johannes, f. 21. 10. 22. (Broder til Nr. 13 i 4b).
16. Kjær, Harald Jeppe, f. 29. 5. 21. (Amtsbogholder).
17. Kloster, Mette Catharine, f. 24. 7. 22. (Købmand).
18. Ladegaard, Cordt Bølling, f. 24. 8. 22. (Broder til Nr. 12 i III og Nr. 15 i 4b).
19. Lej, Astrid Christensen, f. 21. 11. 22. (Landmand, Fredsted).
20. Lund, Emma Marie, f. 16. 3. 22. (Lagerarbejder).
21. Madsen, Peter Theodor, f. 8. 1. 22. (afd. Landmand, Øsby).
22. Møller, Esther Lange, f. 25. 5. 23. (Søster til Nr. 26 i 3b).
23. Nielsen, Henry Peter, f. 7. 10. 22. (Forsikringsinspektør).
24. Nielsen, Sigrid, f. 16. 1. 23. (Overinspektør).
25. Nissen, Bertha Cathrine, f. 14. 3. 22. (Arbejdsmand).
26. Nissen, Karen Margrethe, f. 19. 2. 22. (Bogholder).
27. Nørgaard, Johanne Marie, f. 1. 1. 23. (Arbejdsmd., Vedsted).
28. Olsen, Karen Ingeborg Bang, f. 5. 12. 22. (Søster til Nr. 19 i 4a).
29. Riis, Svend Aage, f. 17. 2. 22. (Malermester, Vojens).
30. Thulstrup, Elisabeth Andrea, f. 10. 9. 23. (Borgmester).
31. Udesen, Knud Valdemar, f. 19. 1. 23. (Enkefrue).
32. Wienberg, Anton Storgaard, f. 9. 8. 21. (Jernbaneoverassistent).
33. Wind, Anna Refslund, f. 2. 5. 23. (Søster til Nr. 28 i 4a).

II. Mellemskoleklasse b.

1. Ahrenkiel, Anni Sophie, f. 26. 2. 22. (Landmand, Fredsted).
2. Andersen, Børge Gjærae, f. 1. 2. 22. (Disponent).
3. Andersen, Johannes, f. 3. 9. 23. (Broder til Nr. 25 i II og Nr. 1 i R).
4. Brodersen, Jens Christian, f. 13. 10. 22. (Ølkusk).

5. Brøndberg, Ellen Mygind, f. 18. 12. 22. (Præst).
6. Callesen, Oluf, f. 15. 1. 23. (afd. Manufakthdl., Sommersted).
7. Christensen, Gunhild Marie, f. 31. 10. 21. (Kornhandler).
8. Finnemann, Agnes Marie, f. 19. 12. 21. (Søster til Nr. 1 i I).
9. Frees, Ellen, f. 19. 1. 23. (Købmand).
10. Gade, Ole Østergaard, f. 4. 6. 22. (Sognepræst, Sdr. Vilstrup).
11. Hansen, Johannes Christian, f. 25. 6. 22. (Skibsmægler).
12. Holzmann, Irene, f. 17. 8. 21. (Arbejder, Lunding).
13. Iversen, Aksel, f. 25. 7. 22. (Vejassistent).
14. Jensen, Egon Kjærgaard, f. 30. 5. 23. (Broder til Nr. 30 i I).
15. Karlsen, Poul Ancher, f. 20. 8. 22. (Lærer).
16. Kindt, Marius, f. 11. 5. 22. (Repræsentant).
17. Larsen, Marie Vestergaard, f. 21. 7. 22. (Søster til Nr. 14 i III).
18. Midtgaard, Henning, f. 24. 2. 23. (Broder til Nr. 24 i 3b).
19. Møller, Svend Erik P., f. 3. 10. 22. (Repræsentant).
20. Nielsen, Jens Finderup, f. 17. 8. 22. (Førstelærer, Starup).
21. Nissen, Ellen, f. 4. 5. 22. (Landmand, Lunding).
22. Orbesen, Hans Hansen, f. 17. 2. 22. (Broder til Nr. 19 i I).
23. Pedersen, Thorkild A. N., f. 8. 1. 23. (Broder til 7 i II).
24. Petersen, Hans Harald, f. 26. 8. 23. (Broder til Nr. 7 i I og Nr. 21 i 3a).
25. Petersen, Jef Lytsen, f. 19. 8. 22. (Redaktør).
26. Pulz, Ejner Gottlieb, f. 4. 7. 22. (Handelsmand).
27. Reumert, Emmerik, Damouskis, f. 25. 7. 22. (Lærer).
28. Schrøder, Anna Marie, f. 16. 1. 23. (Muremester).
29. Seeberg, Christian Dam, f. 12. 9. 22. (Førstelærer, Skrydstrup).
30. Skourup, Kristine Elisabeth, f. 8. 12. 21. (Vejmand, Bjerndrup).
31. Steffensen, Karen Margrethe, f. 12. 12. 21. (Repræsentant).
32. Thiessen, Anna Margr. H., f. 19. 11. 22. (Kontorassistent).
33. Thomsen, Anne Marie, f. 10. 9. 22. (Lærer).
34. Thomsen, Karen, f. 15. 12. 22. (Søster til Nr. 28 i 4b).
35. Wad, Edith, f. 4. 9. 22. (Overinspektør).

I. Mellemskoleklasse a.

1. Blæhr, Gunnar, f. 10. 12. 24. (Dommerfuldmægtig).
2. Blæhr, Kamma, f. 6. 9. 23. (Søster til Nr. 1).
3. Christiansen, Hans Chr., f. 11. 12. 22. (Lagerist).
4. Clausen, Carl Chr., f. 23. 11. 23. (Skibsreder).
5. Dall, Marie, f. 13. 12. 23. (Landmand, Erlev).
6. Due, Peter Chr., f. 10. 9. 23. (Murer, Nr. Vilstrup).
7. Finnemann, Søren Jørgen, f. 8. 2. 23. (Broder til Nr. 1 i I og Nr. 8 i 2b).
8. Gade, Viggo, f. 12. 7. 23. (Broder til Nr. 10 i 2b).
9. Guldbrandt, Harald, f. 28. 5. 23. (Malermester).
10. Hansen, Adolf, f. 12. 8. 23. (Chauffør).
11. Hansen, Johanne, f. 31. 10. 23. (Havnearbejder).

12. Hansen, Niels, f. 18. 2. 23. (Skovfoged, Ladegaard I).
13. Hinrichsen, Elly, f. 1. 11. 22. (Malermester).
14. Hollesen, Ejnar, f. 7. 3. 24. (Kontorassistent).
15. Iversen, Kaj, f. 26. 12. 23. (Broder til Nr. 13 i 2b).
16. Jensen, Bent, f. 24. 7. 22. (Konsulent).
17. Jensen, Inger K., f. 24. 11. 22. (Handelsmand, Sdr. Vilstrup).
18. Jensen, Lilly, f. 16. 6. 24. (Søster til Nr. 18 i 3b).
19. Johansen, Gudrid Rafn, f. 21. 5. 23. (Malermester).
20. Johansen, Niels M., f. 24. 9. 22. (Arbejder).
21. Junker, Villads, f. 16. 2. 23. (Landmand, „Skovlyst“).
22. Kalsbøll, Mogens, f. 9. 2. 24. (Lærer).
23. Knudsen, Knud, f. 30. 11. 23. (Kirketjener, Starup).
24. Larsen, Tove M., f. 20. 9. 23. (Bestyrer).
25. Leonhard, Cathrine, f. 9. 2. 23. (Købmand).
26. Nielsen, Marie Louise Fink, f. 21. 11. 22. (afd. Tømrermester).
27. Oggesen, Ellen, f. 17. 6. 22. (Søster til Nr. 19 i 3a).
28. Scherrebeck, Jakob, f. 17. 9. 22. (Grd., Sognefog., Sdr. Vilstrup).
29. Simonsen, Julie, f. 29. 11. 23. (Repræsentant).
30. Skaarenborg, Helge, f. 16. 2. 24. (Isenkræmmer).
31. Sørensen, Niels Arne Bjerregaard, f. 4. 1. 24. (Broder til Nr. 8 i I).
32. Toft, Hans Peter Abkjær, f. 24. 3. 24. (afd. Missionær).
33. Torp, Marie, f. 19. 2. 24. (Politibetjent).
34. Tønnies, Henrik, f. 6. 5. 23. (Revisor).
35. Wildfang, Aage, f. 30. 11. 23. (Landmand, Fjelstrup).
36. Zorn, Benthe, f. 1. 12. 23. (Repræsentant).

I. Mellemskoleklasse b.

1. Andersen, Jørgen, f. 22. 9. 23. (Chauffør).
2. Andresen, Andreas, f. 13. 6. 24. (Forsikringsinspektør).
3. Bonde, Christine E., f. 20. 5. 23. (Bankdirektør).
4. Both, Ruth, f. 19. 1. 24. (Bankassistent).
5. Dahl, Ib Jørgen, f. 23. 4. 23. (Købmand).
6. Elmgreen, Jens Peter, f. 21. 10. 24. (Oberstløjtnant).
7. Flensmark, Mogens, f. 3. 3. 24. (Broder til Nr. 10 i 3b).
8. Frees, Aase, f. 11. 5. 24. (Søster til Nr. 9 i 2b).
9. Haugaard, Ib Chr., f. 30. 10. 23. (Inspektør).
10. Holm, Hans Søren, f. 10. 4. 24. (Landmand, Lunding).
11. Iversen, Peter Vald., f. 24. 12. 23. (Broder til Nr. 8 i 2a).
12. Jelstrup, Margrethe Holck, f. 21. 10. 23. (Købmand).
13. Jensen, Bent Carl, f. 6. 4. 23. (Portør, Vojens).
14. Johansen, Jens Peter, f. 19. 3. 24. (Gasværksarbejder).
15. Langkilde, Niels Ejnar, f. 7. 7. 23. (Broder til Nr. 3 i III).
16. Møller, Hans Aage, f. 13. 3. 24. (Landmand, Knud).
17. Møller, Peter Hansen, f. 8. 4. 24. (Landmand, Lunding).
18. Nielsen, Arne Iver B., f. 31. 12. 22. (Købmand, Vojens).

19. Nielsen, Carlo, f. 6. 4. 23. (Broder til Nr. 16 i 3a).
20. Nielsen, Hans Helmuth, f. 9. 1. 23. (Købmand).
21. Nielsen, Olaf, f. 27. 5. 23. (Overportør).
22. Nissen, Inger, f. 24. 11. 23. (Søster til Nr. 26 i 2a).
23. Petersen, Helga, f. 7. 2. 23. (Købmand, Høptrup).
24. Petersen, Viggo, f. 30. 4. 23. (pens. Politibetjent, Fjelstrup).
25. Rasmussen, Karen M., f. 11. 2. 23. (Forstander, Sønderjysk Fonds Børnehjem).
26. Schultz, Jørgen Andr., f. 8. 9. 23. (Broder til Nr. 25 i 4b).
27. Schøning, Leif Rudolph, f. 25. 11. 23. (Murermester).
28. Sorgenfri, Ejnar B., f. 28. 6. 23. (Snedkermester).
29. Støvring, Anne Lise, f. 16. 11. 23. (Søster til Nr. 31 i 3a).
30. Suhr, Lillemor Eva, f. 3. 10. 23. (Landmand, Hjerndrup).
31. Sørensen, Svend Aage, f. 25. 10. 23. (Murer).
32. Thode, Anni Marie, f. 18. 4. 23. (Telegrafmontør, Jels).
33. Thomsen, Anneliese, f. 2. 10. 23. (Portør, Sommersted).
34. Thomsen, Ella Christine, f. 11. 7. 23. (Postpakmester).
35. Wilfert, Edith Melita, f. 24. 5. 23. (Søster til Nr. 27 i 4a).
36. Wind, Hans Kaj Lykke, f. 30. 5. 23. (Postkontrahend, Vojens).

IV. Lærerne.

Undervisningsministeriet har meddelt Timelærer cand. mag. *Schau* fast Ansættelse som Adjunkt fra 1. August 1935 at regne.

Rektor og Lektor *Anker Jensen* har modtaget Beskikkelser som Censorer i Dansk ved Skoleembeds-eksamen ved Københavns og Aarhus Universiteter for Treaaret $31\frac{1}{3}$ 36 til $1\frac{1}{4}$ 39.

For det samme Tidsrum er Adjunkt *Olrik* beskikket som Censor i Sang ved Københavns Universitet og Adjunkt Dr. *Bock* som Censor i Tysk ved Seminarierne.

Under Adjunkt *Linnets* langvarige Sygdom har cand. mag. *A. Tonnesen* fungeret som Vikar, og under en Lektor Frk. Dr. *Petersen* tilstaaet Orlov har cand. mag. *E. Gjede* overtaget et Vikariat i Fysik, Kemi og Matematik.

V. Undervisningen.

Rektor Dr. Karl Mortensen: Dansk 4a; Latin III n, 4a	11 Timer
Lektor Anker Jensen: Dansk II k+m, II n, R; Fransk R; Latin II n, In....	25 Timer

Lektor Frk. Dr. H. Petersen: Matematik III m, 2a; Fysik og Kemi III m, Im, 2a	25 Timer
Lektor A. Diemer: Dansk III k+m, 2b; Historie III k+m, III n, R, 4a, 4b, Sanginspektion	24 Timer
Lektor V. Gamst: Matematik II m, II k+n, Im, Ik, In, 4a, 1a	29 Timer
Adjunkt N. K. Østergaard: Tysk III n, II n, 4b; Engelsk III n, 4b, 3a, 2a ..	29 Timer
Adjunkt K. Olrik: Historie II k+m, II n, Ik+n, Im, 3a; Dansk 2a; Sang i hele Skolen	29 Timer
Adjunkt H. M. Linnet: Naturfag III k, III m, II m; Geografi og Naturhistorie Im; Geografi 3a, 3b; Naturhistorie 3a, 3b, 2b; Gymnastik 4a+b, 2a+b, 1a+b og med ikke-syngende.....	31 Timer
Adjunkt Karl Nielsen: Græsk III k, II k, Ik; Latin Ik, 4b; Oldtidskundskab III n, II k, Im	30 Timer
Adjunkt Dr. K. Bock: Tysk III k+m, 4a, 3a, 2b, 1a; Historie 3b; Religion 4a, 3a, 3b, 1a, 1b	29 Timer
Adjunkt Dr. M. Favrhojdt: Fransk II k+m, II n, Ik+n; Latin III k, II k; Historie 2b, 1a; Oldtidskundskab III m, II n, In	30 Timer
Adjunkt H. Karlsson: Dansk Ik+n, Im, 3a, 1b; Tysk II k+m, Ik+m, In; Historie 3a, 2a	30 Timer
Adjunkt V. Graversen: Fysik og Kemi II m, R, 4a, 4b, 2b, 1a, 1b; Matematik 3a, 2b	29 Timer
Adjunkt W. Buch: Naturfag III n, II k+n; Naturlære Ik, In; Geografi R, 4a, 4b, 1a, 1b; Naturhistorie R, 4a, 4b, 2a, 1a, 1b.....	29 Timer

Adjunkt Schau: Engelsk II n, Ik+m, 4a, 3b; Fransk III k+m, III n, Im; Dansk 3b	30 Timer
Lærerinde Frk. Christensen: Tysk R; Gymnastik med Pigerne	29 Timer
Lærerinde Fru Nielsen: Tysk 3b, 2a, 1b; Skrivning 4a, 1b; Haandarbejde med Pigerne	31 Timer
Lærer Kalsbøll: Matematik R, 4b; Dansk 1a; Sanginspektion, Tegning	31 Timer
Gymnastiklærer Iversen: Gymnastik III, II, I, R, 4a+b, 3a+b, 1a+b og med ikke-syngende	29 Timer
—————	
Sognepræst A. Quistgaard: Religion III k+m, III n, II k+m, II n, Ik+n, Im	6 Timer
cand. mag. Højland: Dansk III m, 4b, 4a ¹ ; Engelsk In, R, 2b; Religion 4b, 2a, 2b	29 Timer
cand. mag. Christoffersen: Matematik III k, III n, 3b, 1b; Fysik og Kemi 3a, 3b; Geografi 2a, 2b; Skrivning 4b, 3a, 3b, 2a, 2b, 1a	29 Timer
—————	

Lektor *Gamst* har skriftlig Inspektion og Tilsyn med Inventar, Lektor *Diemer* indre og Lærer *Kalsbøll* ydre Inspektion. Inspektrice er Frk. *Christensen*. Gymnastiklærer *Iversen* er Skolens Regnskabsfører og Kasserer. Lektor *Anker Jensen* er Skolens Bibliotekar.

Lovsang hver Skoledag Kl. 9 under Ledelse af Adjunkt *Olrik*. I Almindelighed har Pastor *Quistgaard* indledet Skolens Arbejde med en Andagt Mandag Morgen og afsluttet Ugen paa samme Maade Lørdag Eftermiddag.

Hvor mange Timer der har været tillagt de forskellige Fag, ses af følgende Oversigt:

For de latinlæsende af 4 M. er taget en ugentlig Time fra
Dansk, Matematik, Skrivning, Tegning.

Fag	III G			II G			I G			R	4 M		3 M		2 M		1 M		Timer ugentlig
	k	n	m	k	n	m	k	n	m		a	b	a	b	a	b	a	b	
Religion	1	1	[1]	1	1	[1]	1	[1]	1		1	1	2	2	2	2	2	2	20
Dansk	4	4	[4]	4	4	[4]	4	[4]	4	4	4+1	5	4	4	4	4	5	5	64
Engelsk		5			5		1	5	[1]	4	4	4	4	4	5	5			46
Tysk	2	4	[2]	2	4	[2]	2	4	[2]	3	3	3	3	3	3	3	6	6	51
Fransk	4	4	[4]	4	4	[4]	4	[4]	4	5									29
Latin	5	3		5	4		5	4			4	4							34
Græsk	6			6			6												18
Oldtidskundskab		1	1	1	1	[1]		1	1										6
Historie	4	4	[4]	3	3	[3]	3	[3]	3	2	2	2	3	3	2	2	3	3	42
Geografi										2	2	2	2	2	2	2	3	3	18
Naturhistorie										2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Naturfag i Gymn.	2	2	2	2	[2]	3													13
Geografi og Naturhistorie									2										
Naturlære							2	2											40
Fysik og Kemi			6			6			6	6	2	2	2	2	2	2	2	2	78
Matematik og Regning	2	2	6	2	[2]	6	2	2	6		7	7	6	6	5	5	4	4	10
Skrivning											1	1	1	1	1	1	2	2	12
Tegning											1	1	1	1	2	2	2	2	16
Kvindeligt Haandarbejde											2	2	2	2	2	2	2	2	
Sang . . . . . }	1	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	2	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	10*
	1	[1]	[1]	1	[1]	[1]	1	[1]	[1]	[1]					1	1	1	1	
Gymnastik, Drenge	4	[4]	[4]	4	[4]	[4]	4	[4]	[4]	4	4	[4]	4	[4]	3	[3]	3	[3]	30**
Gymnastik, Piger	3	[3]	[3]	3	[3]	[3]	3	[3]	[3]	3	4	[4]	4	[4]	3	[3]	3	[3]	26

* Sanginspektion

** + 2 Timer med ikke syngende Drenge.

Til Haandarbejde tages en ugentlig Gymnastiktime og en ugentlig
Tegnetime i de fire Mellemskoleklasser.

VI. Om Skolearbejdet 1935—36.

Eksamensopgivelser.

Med Hensyn til Læsefagene i Mellemskole, Realklasse og Gymnasium henvises til Boglisten i det følgende, hvoraf ses, hvilke Lærebøger og Hjælpe-midler der benyttes.

Tegning (kun i Mellemskolen) omfatter Plan-tegning og Perspektivtegning.

Skrivning ledes efter „Praktisk Haandskriftsbog“ af Overintendant Jørgensen. I 1. M. er desuden øvet en Del Taktskrivning. De ikke latinlæsende i 4 b har haft Øvelser i Bogføring og enkelte Elever i 3. M. har lært at skrive Rundskrift.

Sang. Hovedvægten er lagt paa at lære Eleverne en Del danske Melodier og Tekster. Udtale, Stemme-føring og Vejtrækning har været særlig Genstand for Undervisning. Flerstemmig Sang.

Haandarbejde.

1. M. syr Pudevaar med Hulsøm og Knaphuller, strikker Vanter.
2. M. syr Underkjoler, Bakkесervietter med Korssting, strikker en Jumper.
3. M. syr Benklæder, Servietmapper med Hvidsøm, de dygtigste ogsaa en Kjole.
4. M. syr Pyjamas.

Gymnastik. Drengenes Undervisning foregaar dels efter „Haandbog i Gymnastik“ og dels efter forskellige andre i de senere Aar udgivne Timesedler i Bevægelsesgymnastik. Pigerne bl. a. efter K. A. Knudsens „Legemsøvelser for Pigeskolen“ og efter Fru Bertrams System. Foraar, Sommer og Efteraar Øvelser af forskellig Art og Boldspil paa Byens Stadion.

Der er afholdt Svømmeundervisning uden for Skoletiden med ca. 40 Elever, der ialt har faaet 425 Lektioner. Der er undervist af 2 Lærere i hver 39 Timer. 6 Drengе har aflagt „Den udvidede Frisvømmerprøve for Elever i Real- og Gymnasieklasser“, 3 „Den udvidede Frisvømmerprøve“ og 4 „Frisvømmerprøven“.

„Den udvidede Frisvømmerprøve for Real- og Gymnasielklasser“: Kai Hansen I kl., Christen Rattenborg I m. n., Mogens Kruse Hansen I m. n., Knud Jørgensen I m. n., Valdemar Hinrichsen R. og Erling Jensen R.

„Den udvidede Frisvømmerprøve“: Peter S. Nielsen 3a, Axel Zaulich 3b, Marius Kindt 2b.

„Frisvømmerprøven“: Knud Valdemar Udesen 2a, Steen Glarborg Petersen 3a, Wagn Glarborg Petersen 3a og Carlo Nielsen 1b.

Der er i Forsommeren øvet Idræt og Boldspil uden for Skoletiden i 78 Timer, med en Gennemsnitsdeltagelse af 15 Elever.

Roning er øvet med 5 Rohold (22 Elever) fra I. til III. G. Hvert Hold har roet gennemsnitlig 15,4 Timer og ca. 10 km. pr. Tur. Det samlede Antal km. udgør ca. 500. Interessen for Roning blandt de større Elever er god.

Under Ledelse af Gymnastiklærer Iversen, Adjunkt Linneth og Fru Adjunkt Østergaard (i Stedet for Frk. Christensen, der var forhindret paa Grund af Dødsfald) deltog Skolen i de sønderjydske Statsskolers Idrætsstævne i Tønder Kongens Fødselsdag. Vi deltog i Langbold, Fodbold og fri Idræt. Om Aftenen var vi Tønder Statsskoles Gæster ved en fornøjelig og god Fest.

Til **Studentereksamen** opgives:

Dansk.

III k+m. Litteraturhistorie: Folkeviser, Holberg, Ewald, Wessel, Baggesen, danske og norske Hovedforfattere i 19. Aarh.

Litteraturudvalg: I 17—21, 73—75; II 97—99; III 51—60; IV 65—85, 87—88, 95—103, 108—127; V 1—6, 22—29, 40—43, 46—49, 51—53, 56—64, 66—74, 79—82, 86—88, 90—92, 93—96, 112—114, 117—124; VI (1922) 11—12, 15—16, 26—28, 29—31, 53—62, 70—76, 82—84.

Hovedværker: Folkeviser; Den polit. Kandestøber; Hakon Jarl hin Rige; Svend Dyrings Hus.

Svensk: 5—11, 38—49, 74—85, 124—125, 127—128, 130—131.

Oldnordisk: 3—11, 38—42.

Sproghistorie: Guldhorn, Snoldelev - Jellinge - Hedeby - Danevirkestenene samt 26—27, 29—31, 36—39, 43—44, 78—83, 85—89.

III nsp. Litteraturhistorie: fra Holberg til Pontoppidan samt Ibsen og Bjørnson.

Litteraturudvalg (Karl Mortensen): I² 17—21; II² 51—55; III² 51—60, 63n—67ø, 125—127n, 140—147; IV³ 67n—68, 77—81, 83—86, 87m—88; V³ 1—6, 9—12ø, 23—25, 45ø, 47—49, 50—51, 53, 57, 61n, 63—64ø, 65, 73—74n, 90—94, 95—96, 98—100, 108—111, 117, 118m—135; VI² 2m, 4m, 11—12ø, 29ø—31n, 48—51, 54—56n, 57—61, 74—75, 84.

Hovedværker: Erasmus Montanus, Hakon Jarl, En dansk Students Eventyr, Mogens.

Svensk (Agerskov og Nørregaard⁷): 5—11, 20—38, 108—110m, 141—152.

Oldnordisk: (Bertelsen⁶): 3—5, 11—13, 27—29, 38—42.

Sproghistorie: Guldhornsindskrift; af Runestene: Snoldelev, Flemløse, Glavendrup, Lille Jællinge, St. Jællinge, Hedeby, Danevirke; S. 26—27, 29—31, 34—39, 73—76, 86—89, 97—103.

Historie.

III G. Verdenshist. fra 1815 (Munch); Nordens Historie fra 1814. Af Munchs Samfundskundskab: Danmarks Forfatning og Kommunestyre, Skatter og Finanser, Fattigpleje og Samfærdsel; det økonomiske Liv i Samf. (med enk. Forbigaaelser). Intet Speciale.

Græsk.

Herodot VII 101—105, 138—144, 201—228; VIII 81—96.

Plutarch Perikles 11—13.

Pausanias I 22, 4—7; 23, 7—8; 24, 1—3, 5—7; 25, 1.

Thukydid II 34—47.

Platon Apologi cap. 1—25. Dion. Halicarn. ep. ad Pomp. cap. 3. Aischylos Persere 290—477. Iliade I, VI 231—529. Odysseé VI, IX.

Oldtidskundskab.

III nsp. Iliaden I, II 1—483, VI 312—529. Sofokles: Antigone, Herodot: Kong Kroisos, Platon: Apologien (Høegs Oversættelse). III m. Iliaden I, II 1—493, VI 237—529. Sofokles: Antigone, Herodot: Kong Kroisos (Thomsens Udg.), Platon: Apologien.

Latin.

III k. Cæsar: Bellum Gallicum II, Cicero: In Catilinam I, Pro Roscio § 1—55, Livius: Ab Urbe Condita XXII, 40, 4—56. Ovid (Thomsens Udv.) 5, 11 og 17. Horats: Sat. I, 1; I, 6, V. 45—131; I, 9; Oder: I, 1, 2, 8, 9, 13, 14, 16, 20, 22, 23, 37, 38; II, 3, 4, 7, 8 og III, 9.

III nsp. Caesar V, S. 48—59; Cicero pro Roscio S. 5—18, in Catilinam S. 51—69, Breve 1 og 2 S. 86—89; Plinius Brev 2 og 3 S. 110—111. Frater Leo S. 131—137.

Engelsk.

III nsp. Merchant of Venice, Acts IV-V. English Poems 83—92, 105—115, 138—143. British Reader 151—187. Dickens Reader 95—110, Rebecca Sharp 3—10, 17—31, Bennett: Selections 7—22.

Tysk.

III nsp. Nathan III 5—7. Faust I: Prolog, Studierzimmer, Marthens Garten. Digte. Zauberlerling. Alle af Schiller (S. 31—69, 2. Udg.). Deutschland: Die Romantik, Die Burschenschaft. Th. Mann: Aus dem Jahre 1848, S. 109—119.

III k+m. Digte: Goethe 1—4, 15, 24—27, Schiller 1, 4, 6, Romantik 1—8. Fähnlein: forfra til „Beim nächsten Mittagessen . . .“. Katastrophe: fra S. 50 øverst, „Bestellen Sie . . .“ ud.

Naturfag.

III k+n. An. ²¹/₁ 25 § 2 A. 3) Biologi + Astro-nomi af P. A. Andersen.

III m. An. ²¹/₁ 25 § 2 B. 7) Biologi+Fysiologi.

Fysik.

III m. Sundorph, Lyslære (3. Udg.) S. 1—24, 38—50; Mekanisk Fysik (3. Udg.) S. 1—46, 71, 75—93; Elektricitet (4. Udg.) S. 1—44, 58—64, 74—78, 133—155. Barmwater, Astronomi (5. Udg.) S. 23—32, 63—86, 125—129, 167—170.

15 Elevøvelser: 1. Messings Varmefylde. 2. Isens Smeltevarme. 3. Kvægsølvs Rumudvidelseskoefficient. 4. Luftens Udvidelseskoefficient. 5. Lysmaaling. 6. Modstandsmaaling. 7. En Stemmegaffels Svingningstal (Faldmetoden). 8. Coulombs Afstandslov. 9. Lydens Hastighed i Glas og i Gas. 10. Sprits Vægtfylde. 11. Luftens Vægtfylde. 12. Vekselstrømsforsøg. 13. Maaling af Lysbølger. 14. Spændingsforskellens Afhængighed af Elektrolytens Sammensætning. 15. Forsøg med Elektronrør.

Kemi.

III m. Ring: Kemi for Gymnasiet (1. Udg.) §§ 12—15, 17, 23—26, 29—30, 33—37, 49—51, 54, 56—57, 59, 68—69.

Matematik.

III k+n. Willesens Bog: Rod, Differentialregning ($\div$ Eks. 3, S. 79), Potens ($\div$ Integralet S. 99), Logaritmer, Rentesregning, Trigonometri (§ 63—72).

III m. Pihl og Kristensen: I §§ 20—43, 82—117, 119, II 40—49, 52—66, 72, 94—129, III 1—31, 35—44. Stereometri: 3.—8. Afsnit (Juels Bog).

Til **Realeksamen** opgives:

Dansk. Oehlschläger: Hakon Jarl. H. Pontoppidan: Skyer. Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Realkl. 2 Opl. S. 30—40, 76—81, 100—130, 137—147, 173—176, 218—227.

Engelsk. Andersen og Panduro: Engelsk i Realklassen: 7—18, 23—48, 55—62, 66—77, 81n—89.

Tysk. Reincke: Læsebog for Realklassen: S. 1—76.

Fransk. Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog, 9. Udg. Stk. 23—26, 29—33, 36—43, 45. Side 55—73, 77—89, 102—108.

Regning og Matematik. Friis Petersen og Jessen: Realklassens Regnebog. Jessen og Smith: Matematik og Regning for Realklassen.

Geometri. Grafisk Fremstilling. Lighedannede og Trigonometri væsentlig efter Jul. Petersens Fremstilling, dog uden Benyttelse af nogen Lærebog.

Naturlære. Sundorph: Fys. f. R.: Varmelære 1—17 (til Kogning); Elektricitetslære 1—27 (til Joules Lov); Astronomi 1—32 (til Stjernesked og Kometer).

Historie. S. V. Lauritsen: Lærebog for Realkl., alt. Af Munchs Samfundskundskab det væsentligste om Danmarks Forf., Embeds- og Kommunistyre samt Fattigvæsen, Retspleje, Ægteskab og Ejendomsret.

Geografi. P. Andersen og Vahl: Erhvervsgeografi.

Naturhistorie. P. L. Jørgensen og N. P. Andersen: Biologi.

Til **Mellemskoleeksamen** opgives:

Dansk. 4a: Hertz: Sparekassen. Clausen og Hansen III⁶: 26—34, 99—104, 114—118, 127—136, 146—157, 183—200, 214—242, 19—24, 49—54, 105—110. Blicher: Røverstuen, 1. Afsnit Hjorterytteren. Svensk, Falbe-Hansen og Keller⁵, 26—36 (Gudsfreden), 47—56 (St. Gotthards saga), 107—116 (Fänrik Stål, Sven Dufva.)

4b: Holberg: Den politiske Kandestøber. Clausen og Hansen III⁶: 190—24, 34—40, 44—47, 47—63, 63—67, 99—110, 114—118, 157—158, 214—236, 258—261, 264—271, 289—294. Goldschmidt: Udv. Arbejder p. 11—40. Svensk, Falbe Hansen og Keller⁶, 7—11, 14—19, 26—37, 112—116.

Engelsk. 4a+b. Andersen og Panduro: 4—10, 17—26, 28—38, 40—50, 55—73.

Tysk. Reincke: Tysk Læsebog for Mellemskolen. 4a: Side 122—143, 181—213. 4b: Side 132—181.

Historie. 4a+b. Schmidts Lærebog: Verdenshistorien fra 1789.

Geografi. 4a+b. C. C. Christensen, II, 13. Udg., fra Sydamerika — ud.

Naturhistorie. 4a+b. Balslev og P. Andersen: fra Orme og ud. Balslev og K. Simonsen: Botanik IV Hefte. Rasmussen og Simonsen: Lille Flora.

Sundhedslære læses under Zoologi.

Naturlære. 4a+b. Sundorph I fra „Galvaniske Elementer“ (Side 69). Bogen ud. II fra „Lyden“ (Side 18). Bogen ud.

Regning og Matematik. 4a+b. Pihl og Ring: IV ÷ Tillæg. Jul. Petersens Lærebog i Plangeometri §§ 101—125.

Latin. 4a: Mikkelsens Læsebog: Stk. I—XXVIII, XLVI—XLVIII. 4b: samme, Stk. I—XXXI.

VII. Skolens Stipendier og Flidspræmier.

Den til Raadighed af Ministeriet stillede Sum 1020 Kr. fordeltes efter Skoleraadets Vedtagelse lige før Julen saaledes:

Oplægsstipendier: Johannes Uldall Jessen Iilm 200 Kr., Johannes Hornum Ilk 144 Kr.

Udbetalingsstipendier: Af III August Jochimsen, Aage Niemann hver 75 Kr., Christen Hattesen, Poul Vestergaard Larsen hver 50 Kr., Richard Jepsen 25 Kr., af II Kai Nissen 36 Kr., Ellen Marg. Jepsen, Hans Christian Christensen, Torben Nielsen, Ciliane Bork, Mads Peter Have, Herluf Holgersen, Johanne Marie Lorenzen hver 25 Kr.

Flids- og Opmuntringspræmier (Bøger) tillagdes: Af III Johs. Schultz, Johannes Toft, Jeppe Orbesen, Gustav Hansen, Iver Møller, Vibeke Ammundsen; af II Marie Schmidt, Karl Henry Andersen, Ella Lyngge; af I Ernst Eduard Petersen, Ingeborg Skov, Viggo Kjærgaard Jensen, Onse Bjarna Jensen; af R Johannes Raun, Anna Dorothea Gunstrup; af 4M. Sigrid Petersen, Hjalmar Petersen, Elise

Clausen, Poul Jørgensen; af 3M Svend Hybschmann, Gerda Nissen, Kaja Lange Møller, Hildegard Nissen; af 2M. Esther Lange Møller, Harald Kjær, Oluf Callesen, Henning Midtgaard; af 1M. Cathrine Uldall Le-onhard, Werner Heintz Petzke, Christine Elisabeth Bonde, Edith Melita Wilfert.

Holberglegatet tildeltes Dora Mortensen II med 50 Kr. Fra anonym Giver tildeltes Jes Beier III og Aase Andresen II hver 25 Kr.

Alliancens Bogpræmie tilfaldt Helga Thomsen af III, tyske Bogpræmier (Selskabet 1916) Helga Thom-sen og Anna Margrethe Augustinus af III.

VIII. Bibliotek og Samlinger.

Boggaver er skænket til Biblioteket af Sko-lens Rektor, Adj. Olrik og Bibliotekaren; — af Bog-handlerne Møller og Carl Nielsen, Haderslev; Over-lærer Hans Rasmussen, Aabyhøj; — samt af følgende Institutioner: Haderslev Købstad, Undervisningsmini-steriet, Videnskabernes Selskab, Kommissionen for videnskabelige Undersøgelser i Grønland, Danmarks geologiske Undersøgelse, Aarhus Universitet og Askov Højskole. Flensborgsamfundet i København har gen-nem Lektor Diemer skænket os ca. 30 Bd., især dansk Litteratur.

Adj. Karl Nielsen viser Skolen den Venlighed at udarbejde et særligt Seddelkatalog over Afhand-linger med klassiske Emner i de tyske Skoleprogrammer.

Til Efteraaret udkommer det nye Katalog.

For de givne Bevillinger — deriblandt ekstra-ordinært 400 Kr. til fysiske Apparater — er de for-skellige Samlinger ved Indkøb øget systematisk. Un-dervisningsministeriet har bevilget os en Hjælp paa 200 Kr. til et nyt Radioapparat.

En værdifuld og saare velkommen Gave har vi faaet fra fhv. Præsident *Holger Andersen*, nemlig en velbevaret Vase fra den græske Oldtid, der snart vil blive anbragt i en særlig Montre ved Indgangen til Festsalen.

Adjunkt *Karl Nielsen* har fra sin Studierejse til Grækenland skænket Skolen 40 Gengivelser af antik Kunst.

Til Naturfagssamlingerne har vi modtaget Gaver af Eleverne: Walter Schuldt (IIG); Inger Andersen (4 M); Holger Lei, Poul Møller, Henry Christiansen, Harald Jensen (3 M); Johanne Nørregaard, Astrid Lei, Erik Jørgensen, Elisabeth Thulstrup, Ole Gade, Johs. Hansen, Emmerik Reumert, Christian Seeberg, Agnes Finnemann, Poul Karlsen, Kristine Skourup, Anni Ahrenkiel (2 M); Inger Jensen, Marie Dall, Mogens Kalsbøll, Viggo Gade, Johanne Hansen, Einar Hollesen, Marie Torp, Knud Knudsen, Kaj Iversen, Helga Petersen, Mogens Flensmark, Jens Peter Elmgreen, Hans Holm, Kai Iversen, Edith Wilfert (1 M).

Jørgen Larsen, Elev paa Skoleskibet „Danmark“, har foræret Skolen en flot Hajfinne.

For samtlige Gaver og for den Interesse, som derved vises os, udtaler vi Skolens varmeste Tak.

IX. Fra det forløbne Skoleaar.

I Forhold til Skoleaaret 1934—35 har vi haft lempeligere Sygdomsforhold, skønt ikke faa Elever har maattet forsømme Arbejdet paa Grund af Influenza o. a. Sygdomme. Desværre har Adjunkt *Linnet* været sygemeldt siden Begyndelsen af Marts, og Lektor Frk. Dr. *Petersen* har faaet en Receptions- orlov fra 9. Maj til 8. Juni.

---

16. August begravedes Elev af 4. M. *Vibeke Elmgreen* under stor Deltagelse fra Byens og Skolens Side. Den sympatetiske og lovende unge Piges Død skyldtes en Bilulykke.

Vi har god Grund til at være Haderslev Byraad taknemlige for Indretning af et „Haderslev Værelse“ i Studenterkollegiet i Aarhus, hvor Skolen faar Lov til at indstille. Værelsets første Beboer blev stud. mag. *Jørg. Hansen*, Student her fra Skolen 1935.

Skolen har haft Besøg af Haandgerningsinspektrisen, og Lektor Poul Jørgensen har som sædvanlig tilset Skolens fysiske og kemiske Samlinger. Med den kgl. Bygningsinspektør blev vi enige om at indrette den hidtilværende Sangsal til et historisk og dansksprogligt Undervisningslokale.

Skolen har haft Studiebesøg af Gymnastiklærerne fra Aabenraa Statsskole og af Englænderen *A. F. Hacking*, — Senior Master of French at Morley Secondary School — der holdt et interessant engelsk Foredrag for Gymnasiets og 4. M.s Elever.

Katedralskolens Foredrag — hvortil Elever, Lærere og Forældre kredsene har gratis Adgang — omfattede i Aar en Oplæsning af Skuespillet *Sigurth* og et fyldigt og fængslende Foredrag af Hr. *Holger Andersen* om den til sidst af ham ledede Udveksling af Grækere og Tyrker.

Gymnasiets Elever har som Medlemmer af Teaterforeningen faaet gratis Adgang til de fleste af Foreningens Forestillinger, og adskillige Klasser har besøgt Kunstmuseets Udstilling.

I det nordiske Gymnasiaststævne paa Hindsgavl i Efteraaret deltog her fra Skolen Karen Margr. Schack, Gertrud Rasmussen, Alice Wind, Arne Langkilde, Svend Holm Nielsen og Jørgen Rendal, alle af III G.

En Hovedbegivenhed i Skolens Festliv — Ej blot til Lyst — var II G.s og andre Kammeraters Opførelse af *Aristofanes'* satiriske Komædie „Fuglene“ og *Clausens* lille Opera „Klokken“ paa Grundlag af H. C. Andersens kendte Eventyr. Det var helt igennem vellykket, og de fire Forestillinger havde mere end udsolgt Hus og hilstes med stort Bifald — ikke mindst Koret's fantastiske Fuglehamme. Adjunkt *Nielsen* havde selv delvis oversat og moderniseret Teksten; han vandt her en kunstnerisk Sejr, der kan sættes ved Siden af Antigone-Opførelsen. Adjunkt *Olrik* havde sat det lille Musikdrama smukt og smagfuldt i Scene med Elev Rolf Braae-Hansen som

„Orkester“. Fruerne Olrik og Østergaard hjalp os med Mellemaktsmusik.

Om Fredagen overværedes Forestillingen af Gymnasiet fra Ribe Katedralskole og en Del Lærere derfra. Vore kærkomne Gæster havde om Lørdagen Gymnastikopvisning sammen med vore Elever, og om Aftenen sluttede vi med et livligt Skolebal.

Dette gentoges om Mandagen for vore yngre Klasser og ikke saa faa af Forældrekredsen.

Men for Komedier og Baller har vi ikke forsømt Rejser og Studier i Marken. Her gives en Oversigt, skrevet af de forskellige Tures Ledere.

Fra 9. til 12. Oktober foretog Eleverne i III og II ks. samt III ns., ialt 33, en Studierejse til København. Hovedformaålet var at overvære tyske Gæstespilopførelser af Aischylos' „Persere“ og Goethes „Faust“ paa det kongelige Teater; ved Teaterchefens Velvilje fik vi — foruden til disse to Forestillinger — ogsaa billige Billetter til en rigtig dansk Festaften: Premieren paa „Kærlighed uden Strømper“. Iøvrigt benyttedes Dagene til under sagkyndigt Førerskab at bese Nationalmuseets nyaabnede nordiske Samling og Antiksamlingen; gennem Glyptoteket var Dr. Frederik Poulsen en uforglemmelig Fører. En Del af Eleverne var — paa Hr. Holger Andersens Foranledning — indkvarteret i private Hjem i Hellerup og Charlottenlund, hvor de mødte stor Gæstfrihed, ligesom iøvrigt forskellige Velyndere bidrog til at gøre Turen økonomisk overkommelig.

Ved Juletid sendte vi vor sædvanlige Hilsen til Duborgskolen i Flensborg med en Gave til fattige Elever.

Søndag den 9. og Mandag den 10. Febr. foretog III en Udflugt til Flensborg. Søndag Efterm. blev der aflagt et Besøg paa Kirkegaardene og i Helligaandskirken under Ledelse af Lærerinde Frøken Ottosen fra Duborgskolen og Overlærer Bernhard Hansen fra Odense. Om Aftenen var vi i Teatret og overværede det kgl. Teaters Gæstespil.

Næste Dag besaa vi — igen under Ledelse af Frøken Ottosen — Duborgskolen, tog Del i Lov-

sangen og hørte sammen med Medlemmer af det unge Grænseværns Fællesraad et Foredrag af Rektor Dr. Hanssen. Derefter gik Turen ud til en dansk Landsbyskole, til Skolen i Jaruplund, hvor vi blev gæstfrit modtaget af Lærer Eskildsen og Frue, og Skolebørnene glædede os med at synge nogle danske Sange. Lærer Eskildsen førte os saa ud paa Slagmarken ved Sankelmark, til Kirken i Oversø og paa Hjemvejen til Bilskov Kro for at vise os Stedet, hvor det danske Krigsraad holdtes før Slaget ved Isted.

I Tiden 18.—27. Maj var II G., lige som det har været Tilfældet de foregaaende Aar paa Lejrskoletur til Bornholm. De i tidligere Programmer angivne Arbejdsplaner og Ekscursioner blev fulgt. Dog blev Turen Rønne—Hammeren denne Gang foretaget til Fods. Haderslev Turistforening gav atter Eleverne en Biltur rundt i København. Rejsen gentages med den nuværende II G. 21.—30. Maj.

Som Led i Historieundervisningen har II G. aflagt Besøg paa Amtsmuseets Frilandsafdeling, og I Mb. har været paa Cykletur til Oldtidsgravene i Vedsted.

Til det unge Grænseværns Kursus for Tillidsmænd og Ungdomsledere fra 4.—6. Oktober 1935 paa Rødding Højskole sendtes her fra Skolen tre D. U. G. Tillidsmænd: Poul Nielsen af II G. nsp., Johannes Uldall Jessen af III G. mn. og Anna Margrethe Augustinus af III G. nsp.

Kursus'et skulde tjene til Orientering, hvad den politiske og kulturelle Stilling angaar. Forstander *Hans Lund*, Rødding, aabnede Kursus'et med en „historisk Orientering“, hvori han paaviste Grunden til, at Slesvig har faaet sin egen Historie.

Under Frk. *Else Bartholdy's* Ledelse lærte de unge derefter i Løbet af en Times Tid en Række nye Sange, og Dagen sluttede med offentligt Møde, hvor cand. mag. *Haarder*, Askov, holdt et meget interessant Foredrag om Norden og Tyskland.

Den 5. Oktober fortsatte Hans Lund sin historiske Orientering, og Lærer P. Marcussen talte om D. U. G.s Opgaver i Sønderjylland i Fremtiden. I Løbet af

Dagen talte forskellige kendte Ungdomsledere fra Sønderjylland, bl. a. Pastor N. P. Nielsen, der talte om Arbejdet indenfor de danske Ungdomsforeninger, og Eftermiddagsmødet sluttede med en meget livlig Diskussion. Om Aftenen var der igen offentligt Møde, hvor Cl. Eskildsen, Tønder, holdt Foredrag om sin bekendte Grænselære.

Den 6. Oktober var der igen en Del instruerende Foredrag for Ungdomsledere, og Kursus'et sluttede med Foredrag af Knud Bruun-Rasmussen, København: Nordisk Ungdom.

Harmonien's Bestyrelse har ogsaa i Aar givet Realklassen og Gymnasiet gratis Adgang til sin udmærkede Foredragsrække, hvor Eleverne bl. a. fik Lejlighed til at høre H. P. Hanssen, Schmidt, Vojensgaard og Redaktør Svensson tale om nationale Spørgsmaal.

Noget af det, vi hernede allerselvfølgest giver de vordende Studenter adskilligt mere om, end Lærebøgerne gør det, er det Tidsrum for 100 Aar siden, da Sønderjylland vaagnede.

Derfor var det et ypperligt Forslag fra Skolens Side at lade hele III G. gøre en 7 Timers Biltur den 28. 3. 36 til Steder som Rødding, Askov og Skibelund.

Naar Eleverne i Forvejen var sat ind i Grundtrækkene af tre Menneskealdres nationale Kamp henede, var det en fortrinlig Maade at gøre det hele mere levende for dem, naar de saa selve de Steder, hvor den første nordiske Højskole sattes i Gang — Begyndelsen til en mægtig Udvikling i hele Norden — eller de stod stille og hørte paa Hans Lunds ejendommeligt dæmpede og fængslende Fremdragen af et og andet i den lille, kønne Frimenighedskirke i Rødding.

Vi „gjorde“ hele Askov (og la Cours Mølle) og Skibelund og Rødding, og vi fandt desuden en Hajtand, som man havde gemt til Buch og os andre for mange Tusinde Aar siden i Gram.

Hvad grundtvigsk Højskole og Menighedsliv har smedet af kraftige Vaaben til dansk national Kamp i Sønderjylland gennem snart 100 Aar — det fik de vordende Minervadøtre og -Sønner saa stærkt

et Indtryk af paa den udbytterige Tur, at de helt af sig selv lod den ene kærnedanske Sang afløse den anden paa Hjemturen i den tætstuede Rutebil.

Vi takker dem, der hjalp os til Rette i Askov og Rødding, og vi glemmer sandelig heller ikke at sige Tak for den lovkyndige Kop Kaffe hos Røddingdommeren.

Anders Diemer.

Adjunkt *Linnæus* har i Aaret Løb foretaget mindre Ture med I G. mn. til Grus- og Teglværksgrave i Byens Omegn. 13. Maj foretoges en geologisk Ekskursion med samme Klasse under cand. mag. *Tonnesen's* Ledelse. Turen gik først til Grusgravene øst for Mastrup. Herefter ned til Hoptrup Tunneldal. Imellem Hoptrup og Marstrup besaa man en nydannet Regnkløft. Fra Hoptrup fulgtes Tunneldalen over Østergaards Mølle og Vedbøl Sø ud til Søerne ved Vedsted. Fra Toppen af Pothøj saas den flade Slette, der er dannet af Smeltevandet fra Tunneldalen.

Under Ledelse af Adjunkt *Buch* har I G n+k. været paa geologiske Ekskursioner i Omegnen. 4a var i Efteraaret paa Svampetur til Blokhusskoven og i Foraaret paa Tur til Vedsted. 2. Ma og 1. Ma har haft flere botaniske Smaature.

I Februar besøgte 2. Ma og 2. Mb Gasværket og II G og III G Elektricitetsværket.

I Februar besøgte 3b Gasværket.

X. Skolenævn og Forældremøde.

I Skolenævnet er indtraadt Kommunaldirektør *Melander* som Suppleant for Pastor Barfod, der ikke længere har Børn i Skolen. Nævnet fastsatte Forældremødet til Tirsdag den 31. Marts.

Om Formiddagen overværede som sædvanlig en Del Forældre Skolens Undervisning, og efter en Frokostpause var der Sangprøve og Gymnastikopvisning i begge Sale.

Om Aftenen Kl. 8 samledes man først i Festsalen, men maatte paa Grund af overvældende Til-

slutning — 320 af Forældre- og Lærerkredsen — straks søge ned til Kaffebordene i Gymnastiksalen. Her gav Rektor en kort Fremstilling af den paa-tænkte nye Mellemskoleordning og understregede paany de øgede Krav, den nu indførte Gymnasieordning stiller.

Derefter holdt Adjunkt Dr. *Bock* Foredrag om sproglige Forhold i Slesvig, historisk belyst.

Paa Skolenævnets Vegne redegjorde Advokat *Andersen* for Nævnets Henvendelse til Undervisningsministeriet, dets Svar til Nævnet og den af Nævnet under 16. ds. til Rektor foretagne Henvendelse om, uanset at han fylder 70 Aar i Februar 1937, at fortsætte Skoleaaret 1936/37 ud, hvad Rektor havde lovet. Advokaten føjede hertil varme, anerkendende Ord om Skolen, hvortil Forsamlingen gav sit Bifald.

Senere drøftedes en Række større og mindre Spørgsmaal vedrørende Skolen, f. Eks. om Togtider, Lektiefrihed om Mandagen og Muligheden for Week-end.

Henad Midnat sluttede Mødet med „Altid frejdig —“.

XI. Haderslev-Samfundet.

Nedenstaaende kortfattede Fremstilling af Haderslev-Samfundets Historie og Formaal skal indledes med de 4 første Paragraffer af Foreningens Vedtægter: „§ 1. Haderslev-Samfundet er en Sammenlutning af tidligere Elever i Haderslev Katedralskole. § 2. Foreningens Formaal er at vedligeholde Forbindelsen mellem Skolen og dens tidligere Elever og — uanset politisk Indstilling — at bevare Kammeratskabet mellem disse, samt efter Evne og paa given Foranledning at virke til Gavn for Skolen. — § 3. Som Medlem optages enhver tidligere Elev udgaaet fra Haderslev Katedralskole samt enhver, der er eller har været fast Lærer ved Skolen. Elever fra Tiden før 1920 kan optages som Medlemmer. — § 4. Kontingentet er mindst 2 Kr. aarlig eller 50 Kr. en Gang for alle.“ —

I Anledning af Katedralskolens Tiaars-Fødselsdag den 6. Septbr. 1930 havde Rektor, Dr. *Mortensen* i et Interview til „Jydske Tidende“ fremsat som et Jubilæumsønske, at der maatte blive oprettet en Forening, der kunde blive Bindeled mellem Skolen og

de gamle Elever. Dette Ønske blev til Virkelighed, idet daværende stud. polit. *Bjørn Svensson* og stud. mag. *Hans Neumann* indbød til et Møde, der førte til Stiftelsen af H.-S. den 16. December 1930 i København, hvor Sekretær, cand. jur. *Skat Rørdam* valgtes til Formand, under hvem H.-S. maatte gennemgaa de sædvanlige „Børnesygdomme“. Paa Nytaarsmødet den 6. Januar 1932 valgtes saa stud. mag. Neumann til Formand. I Juni samme Aar lykkedes det for første Gang at udsende det Medlemsskrift, som lige fra Begyndelsen havde staaet som en af Foreningens Hovedopgaver. Det blev tilstillet Medlemmerne sammen med et Særtryk af Skolens Indbydelsesskrift, som Foreningen havde faaet stillet til Raadighed ved villig Imødekommenhed fra Rektors Side. Dagen efter Afslutningsfesten, den 29. Juni, holdtes en Sammenkomst paa Skolen med Underholdning under kammeratlige Former. Paa Nytaarsmødet den 6. Januar 1933 valgtes den nuværende Formand, Adjunkt Dr. *Bock*, under hvem Opgangslinien er blevet fortsat, idet Antallet af betalende Medlemmer er steget fra ca. 80 til 350. Dette skyldes først og fremmest Udgivelsen af Haderslev-Samfundets Aarsskrift, hvis 1. Aargang (paa 72 Sider) udkom i 1934. Redaktionsudvalget, der bestaar af Dr. Bock og Boghandler Johs. Chr. Nielsen, skrev i Foraaret, at „Maalet skulde være et Skrift, der i al Beskedenhed kunde yde en national og kulturel Indsats i vor Hjemstavn“. Hvis dette delvis er lykkedes, saa skyldes det i første Linie de mange gode Bidrag, som Redaktionen har modtaget, samt Tilladelsen til at offentliggøre Edvard Lembckes „Erindringer af mit Liv, optegnede for mine Børn.“ Ligeledes har Medlemmerne sat Pris paa H.-S.s Kronik — et Afsnit, der indeholder Foreningens Aarsberetning, Skolenyt samt „et biografisk Leksikon“, der bringer en Oversigt over samtlige Elever fra Tiden 1921—26 med en kort Meddelelse om deres Uddannelse og nuværende Virksomhed og Adresse. Haderslev-Samfundets Aarsskrift 1936 — og en lang Række Aargange til — vil forhaabentlig vække samme Interesse og Glæde som de to første Aargange, samt føre til en endnu større Forøgelse af Medlemsantallet.

Vor næste Hovedopgave er at gøre et Arbejde for Haderslev-Samfundets Dimissionslegat, som stiftedes af Rektor og Frue paa vort Sommermøde 1934

ved en storstilet Pengegave, der er indsat paa en spærret Konto i „Sparekassen for Haderslev Byes Omegn“. Haderslev-Samfundet bringer ogsaa paa dette Sted Rektor, Dr. *Mortensen* en varm Tak for denne smukke Gave samt for al venlig Interesse og Imødekommenhed, der f. E. viser sig i ovennævnte Tildeling af Særtryk af Skolens Indbydelsesskrift, der er blevet en fast Tradition, og i Afholdelsen af vort Jule- eller Nytaarsmøde paa Katedralskolen, ved hvilken Lejlighed de gamle Baand mellem Skolen og Samfundets Medlemmer fæstnes. Hvis det med Tiden er lykkedes H.-S. at blive levedygtig og livskraftig, saa har Rektor sin store Andel deri, idet han — sammen med hele Lærerkollegiet — altid har ydet H.-S. trofast Støtte.

Denne lille Redegørelse for H.-S. skal slutte med en Meddelelse om, at vort traditionelle Sommermøde afholdes paa Højskolehjemmet Fredag den 26. Juni Kl. 8, hvor H.-S. haaber at se et stort Antal Medlemmer, samt Aftenens indbudte Gæster: de nybagte Studenter og Realister.

K. B.

Gymnasieforeningen „Vidar“ har i Aarets Løb afholdt en Række Diskussions- og Foredragsmøder paa Skolen, og i December Maaned afholdtes et meget vellykket Vidarbal. Hver Maaned er der udkommet et Nummer af Foreningens Blad „Vidars Ekko“.

Den kristelige Gymnasiastbevægelse har foruden de maanedlige Møder i private Hjem afholdt et Stævne med Gæster fra Sønderborg, Aabenraa og Kolding.

Stævnet aabnedes Lørdag den 16. November i Katedralskolens Festsal, hvor Højskoleforst. Kildeby, Hoptrup, talte: „Mit Liv en Hjælp for Mennesker?“. Musikunderholdning af et Skoleorkester under Ledelse af Adj. Olrik. Søndag den 17. Forhandlingsmøde paa Skolen, Emne: „Min Stilling til Kristendommen“.

Vi takker Rektor, Dr. *Mortensen* for den Velvilje, Rektoren altid viser de kristelige Gymnasiastmøder, specielt takker vi, fordi vi maatte afholde vort Stævne paa Skolen, og for den Støtte, Rektor

ved denne Lejlighed viste os. Adj. Olrik og hans Musikere fortjener Tak for Assistancen, ligesaa Pedel Fogt og Frue, der hjalp os med Kaffeboardet.

V. Gamst.

Onsdag Morgen 27. Maj samledes Skolen i Festsalen ved Budskabet om H. P. Hanssens Død, mens Splitfaget hejstes paa halv Stang. Rektor mindedes kort den afdødes store Fortjenester af Fædrelandet og udtalte Haabet om, at unge og ældre maatte lære af hans lange og daadrige Liv. Vi sang Udrundne er de gamle Dage og Paa Jerusalem det ny.

XII. Oversigt over Haderslev Katedralskoles Driftsregnskab for Finansaaret 1935—36.

Indtægter:	Kr.
Skoleafgift	10.240,00
Forskellige Indtægter	74,82
Eksamenskendelser	720,00
Tilskud til Skolens Drift	51.606,54
Lønningschecks	113.134,61
<u>Ialt Indtægter</u>	<u>175.775,97</u>

Udgifter:	Kr.
Lønninger (Netto 3: efter Fradrag til Pension m. m.)	113.134,61
Pensioner.....	11.796,00
Aarlige Honorarer.....	3.782,80
Ekstrahonorar til Pedellen.....	350,00
Overtimer	5.742,20
Vikarer m. m.	707,95
Timelønninger	10.567,60
Bibliotek og videnskabelige Apparater.....	798,60
Inventarets Vedligeholdelse og Fornyelse	1.433,53
Kontorudgifter	1.868,49
Elevbogsamlingen	71,55
Lysbilleder.....	60,00
Smaaudgifter.....	128,44
Skolenævn og Forældremøder	180,00
Repræsentation.....	600,00
Vedligeholdelse af Skolebygninger m. m.	3.600,00
do. „ Tjenesteboliger.....	53,15
Lejeudgifter (Sportspladsen).....	3.000,00
Rengøring	5.024,96
Brændsel og Belysning	4.268,47
Skatter og Afgifter	2.592,17
Stipendier og Flidspræmier.....	686,00
Ekskursioner.....	90,00
Svømning	275,00
Kassebeholdning ved Finansaarets Udgang.....	4.964,45
<u>Ialt Udgifter</u>	<u>175.775,97</u>

XIII. Bogfortegnelse.

1 m. Religion: Hertz' Bibelhistorie.

Dansk: Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellem- skolen I. Dansk Grammatik og Stil for Mellemkl. af F. C. Jørgensen, Osv. Larsen og A. L. Lund- kvist I.

Tysk: Reincke: Begynderbog. Øvelsesstykker. Tysk Gram- matik. 30 tyske Sange.

Historie: L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemsko- len I.

Geografi: P. Andersen og Vahl: Geografi for Mellemsko- len I. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas for Mellem skolen. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas uden Navne I.

Naturhistorie: Hans Hvass og P. L. Jørgensen: Zoologi for Mellem skolen I. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellem skolen I.

Fysik: Sundorph: Fysik for Mellem skolen I.

Regning: Pihl og Ring: Regnebog for Mellem skolen I. Pihl og Rasmussen: Geometriske Øvelser I.

Sang: Melodier til Sangbogen „Danmark“.

2 m. Religion: Som 1 m.

Dansk: Clausen og Hansen II.

Engelsk: Andersen og Panduro: Engelsk Begynderbog med tilhørende Stiløvelser.

Tysk: Reincke: Begynderbog, Tysk Læsebog for Mellem- skolen, Tysk Grammatik, Stiløvelser, Tyske Tale- øvelser B.

Historie: Som 1 m.

Geografi: P. Andersen og Vahl: Geografi for Mellemsko- len I, II. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas uden Navne II.

Naturhistorie: Zoologi: Hans Hvass og P. L. Jørgensen: Zoologi for Mellemskolen I og II. Botanik: Bals- lev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen I, II; Simonsens lille Flora.

Fysik: Som 1 m; Sundorph: Kemi for Mellemskolen, sidste Udgave.

Matematik og Regning: Pihl og Ring: Regnebog for Mellem-skolen I, II. Jul. Petersen: Lærebog i Plan-geometri for Mellemskolen.

Sang: Som 1 m.

3 m. Religion: Som 1 m. Det nye Testamente.

Dansk: Clausen og Hansen III. Falbe Hansen og Keller: Svensk Læsebog for Mellemskolen. Hertz: Spare-kassen.

Engelsk: Andersen og Panduro: Engelsk Læsebog for Mellemskolen med tilhørende Stiløvelser. Lund og Bredsdorff: Engelsk Grammatik.

Tysk: Som 2 m undtagen Begynderbogen.

Historie: L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemsko-len II.

Geografi: P. Andersen og M. Vahl: Geografi for Mellemskolen II.

Naturhistorie: Zoologi I og II; Botanik III. Simonsens Flora.

Fysik: Sundorph: I og II. Sundorph: Kemi.

Matematik og Regning: Pihl og Ring: II, III. Jul. Peter-sen: Plangeometri; Lømholt: Opgaver E.

Sang: Som 1 m.

4 m. Religion: Det nye Testamente.

Dansk: Clausen og Hansen III. Falbe Hansen og Keller: Svensk Læsebog.

Engelsk: Andersen og Panduro: Engelsk i 4 m. Ad. Han-sen og Johs. Magnussen: Engelske Læsehæfter I. Lund og Bredsdorff: Engelsk Grammatik.

Tysk: Som 3 m.

Latin: Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog for Mellemskolen.

Historie: Som 3 m.

Geografi: Som 3 m.

Naturhistorie: Zoologi II; Botanik IV; Simonsens Flora.

Fysik: Som 3 m.

Matematik og Regning: Pihl og Ring: III og IV — ellers som 3 m.

- R. Dansk: Clausen og Hansen: Læsebog for Realklassen.
Anker Jensen: Sproglære. Oehlenschläger:
Hakon Jarl. H. Pontoppidan: Skyer.
- Engelsk: Andersen og Panduro: Engelsk for Realklassen og I G. Adolf Hansen: Engelsk Stiløvelse for Realklassen.
- Tysk: Reincke: Tyske Læsestykker for Realklassen.
Tysk Stiløvelse.
- Fransk: Hoffmann og Nielsen: Fransk Begynderbog.
Historie: Efter nærmere Aftale.
- Geografi: P. Andersen og M. Vahl: Erhvervsgeografi.
Naturhistorie: P. L. Jørgensen og N. P. Andersen:
Biologi.
- Fysik: Sundorph: Fysik for Realklassen: I, II og III.
- Matematik og Regning: J. L. W. Jessen og O. A. Smith: Matematik og Regning for Realklassen. Fr. Friis Petersen og J. L. Jessen: Realklassens Regnebog. Lomholt: Opgaver. E. Erlang: Fircifrede Logaritmetavler. Udg. B.

Gymnasiet.

- I G. Karl Mortensen: Dansk Litteraturhistorie; sammes Litteraturudvalg Hæfte I, II, IV med Kommentar; Agerskov og Nørregård: Svensk Læsebog.
Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog (10. Udgave og senere). Historiebøger og Billedhæfte efter Aftale.
- Den klassiske Linie: Cæsar: De bello Gallico I (v. Gertz). Julius Nielsen og Herløv-Müller: Noter til Gallerkrig, Hæfte I—II. Hauberg: Latinsk Sproglære. Gerhard Pedersen: Latinske Realia. Jensen og Goldschmidt: Latinsk Ordbog. Gertz: Opgaver til Oversættelse fra Latin paa Dansk. Hude: Græsk Elementarbog I—II. Thomsen: Glossar til Elementarbog II. Berg og Hude: Græsk Formlære. Hude: Græsk Syntax. Engelsk- og Tyskbøger efter nærmere Aftale. L. Christiansen og Sophie Petersen: Fysik og Kemi for Gymnasiets sproglige Linier. Krogsgaard: Atlas for Mellemskolen. Willesen: Matematik for det sproglige Gymnasium. Erlang: Logaritmetavle B.

Den matematiske Linie. Jul. Petersens System (ved Alb. Kristensen), Nr. 1 og 3—4. Erlang: Logaritmetavle, Udg. C. Sundorph: Varmelære, Lyslære, Elektricitet og Magnetisme (4. ændrede Udgave). Christensen og Sundorph: Prakt. Øvelser i Fysik. Barmwater: Astronomi. L. J. Ring: Kemi for Gymnasiet. Iliaden I—IV, Wilsters Oversættelse ved Kragelund. Secher: Græsk Mytologi. Herodot: Kong Kroisos (Thomsens Udg.). Luckenbach: Kunst und Geschichte I. Engelsk- og Tyskbøger efter nærmere Aftale. P. Andersen og Vahl: Geologi for Gymnasiet.

Den nysproglige Linie. Stigaard: The Dickens Reader. Ad. Hansen: Engelske Stiløvelser, store Udgave. P. Jacobsen: Engelske Realeksamensopgaver. Rosenmeier: Modern English Omnibus. Lund og Bredsdorff: Engelsk Grammatik. Iøvrigt efter nærmere Aftale. Reincke: Stiløvelser for Gymnasiet I, Taleøvelser A, Grammatik for de højere Klasser. Skouboe: Tyske Noveller. Schiller: Wilhelm Tell. Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog for Mellemkolen. Cæsar og andre Forfattere i Udvalg ved L. Høeg. Vald. Nielsen: Hovedpunkter af den latinske Syntax, 2. Udg. Iliaden I—VI ved Kragelund. Secher: Græsk Mytologi. Herodot: Kong Kroisos (Thomsens Udg.). Luckenbach: Kunst und Geschichte I. L. Christiansen og Sophie Petersen: Fysik og Kemi for Gymnasiets sproglige Linier. L. Willesen: Matematik for det sproglige Gymnasium. Erlang: Logaritmetavle B.

- II G. Karl Mortensen: Litteraturhistorie, Litteraturudvalg I—VI. Munchs Verdenshistorie III. Nordens Historie og Læsehæfter efter Aftale. Jungs franske Læsebog. Franske Læsestykker efter Aftale. Breuil: Leçons illustrées de français, cours spéciale. N. Chr. Nielsen: Fransk Skolegrammatik.

Den klassiske Linie: Homer: Ilias (Dindorff-Hentze, Teubner) I (1—12 Sang). Odysé (Dindorff-Hentze, Teubner) I (1—12 Sang). Herodot VII—VIII (Kallenberg, Teubner). Secher: Græsk Mytologi og Græsk Kunsthistorie. Luckenbach: Kunst und Geschichte I. Naturfag: P. Andersen og M. Vahl: Geografisk Lærebog for Gymnasiets sproglige Linier. Matematik som i I kl.

Den matematiske Linie: Secher: Græsk Kunsthistorie. Luckenbach: Kunst und Geschichte I.

To græske Tragedier i Oversættelse. Naturfag efter nærmere Aftale. Sundorph: Elektricitet og Magnetisme (3. ændrede Udgave). Sundorph: Mekanisk Fysik. Barmwater: Astronomi. Christensen og Sundorph: Prakt. Øvelser i Fysik. L. J. Ring: Kemi for Gymnasiet. Lærebøger i Matematik efter nærmere Aftale. Erlang: Logaritmetavle Udg. C.

Den nysproglige Linie: Jespersen: A. British Reader. Østerberg: English Poems. Skovgaard: Galworthy: Loyalties. Stigaard: The Dickens Reader. Ad. Hansen: Eng. Stiløvelser. H. M. Jensen: Engelske Studentereksamensopgaver II (Oversættelser). Lund og Bredsdorff: Eng. Grammatik. Ingerslev og Vibæk: Deutschland II. Østergaard: Digte. Reincke: Stiløvelser I og II, Grammatik, Taleøvelser A. Billige Udgaver af Klassikere. Secher: Græsk Kunsthistorie. Luckenbach: Kunst und Geschichte I. To græske Tragedier i Oversættelse. Høeg: Ciceros Taler i Udvalg med Kommentarihæfte efter nærmere Anvisning; desuden Cæsar og Begynderbogen fra forrige Klasse. Matematik som I nsp.

Naturfag: P. Andersen og M. Vahl: Geografisk Lærebog for Gymnasiets sproglige Linier.

III G. De danske Bøger som i II G. I hele Gymnasiet Udgaver af det forlangte Antal Klassikere efter nærmere Anvisning.

Munch: Verdenshistorie IV. Ottosen: Nordens Historie. Samfundskundskab efter Aftale. Camerlynck & Camerlynck: Au pays de France. Blinkenberg og Svanholt: Prosateurs modernes.

Den klassiske Linie: Horats: carmina (Vollmer; Teubner). Platon: Apologi. Kriton (Hermann Wohlrab; Teubner).

Naturfag: Heegaard: Astronomi. Matematik som I kl. og II kl.

Den matematiske Linie: Platon: Sokrates' Forsvarstale (oversat af Høegh; Reitzels Forlag). Naturfag, Fysik og Kemi som I m og II m. Pihl og Kristensen: Matematik III. Matematiske Opgaver som II m. Juul: Stereometri. Erlang: Logaritmetavle, Udg. C.

Den nysproglige Linie: Østerberg: English Poems. Østerberg: The Merchant of Venice. Stigaard: The Dickens Reader. Kipling: The Light that Failed. Ditrich Petersen: Tyske Eksamensopgaver

(Oversættelser). Reincke: Grammatik for de højere Klasser, sammes Stiløvelse II. Ingerslev og Vibæk: Deutschland II. Østergaard: Digte. Billige Klassiker-Udgaver. Quenzel: Litteraturhistorie. Latin: de i forrige Klasser benyttede Bøger (Begynderbog, Høegs Cæsar, Cicero). Platon: Sokrates' Forsvarstale (oversat af Høeg; Reitzels Forlag). Naturfag og Matematik som I kl og II kl. Heegaard: Astronomi.

Sang: Alle Elever skal eje: Ottosen: Lovsange og Salmer.

Alle syngende Elever fra 4 m—III: Gymnasiesangbogen.

Mellemskoleeleverne skal til Religionstimerne medbringe den sønderjydske Salmebog.

Der bør ikke skrives Navn i nye Bøger, før Faglærerne har set dem. Gamle Udgaver kan ofte ikke bruges uden stor Vanskelighed, f. Eks. i Historie og Matematik.

XIV. Skema for Afgangss- og Aarsprøverne i 1936.

De skriftlige Afgangsprøver afholdtes 18.—25. Maj efter det af Undervisningsministeriet meddelte Skema, fælles for hele Landet.

De skriftlige Aarsprøver afholdes efter følgende Plan:

Torsdag den 11. Juni.

Kl. 8—12	II k. Latinsk Version. II m. Matematik 1. I. Dansk Stil.
Kl. 8—11	II n. Engelsk Oversættelse. 1 a+b. Regning.
Kl. 11 ³⁰ —14 ³⁰	II n. Engelsk Genfortælling. 1 a+b. Dansk Genfortælling.

Fredag den 12. Juni.

Kl. 8—12	II m. Matematik 2. I k. Latinsk Version.
Kl. 8—11	II n. Tysk Oversættelse. 3 a+b. Regning. 2 a+b. Dansk Stil.
Kl. 11 ³⁰ —14 ³⁰	II n. Tysk Genfortælling. 3 a+b. Dansk Genfortælling. 2 a+b. Regning.

Lørdag den 13. Juni.

Kl. 8—12	II. Dansk Stil. I m. Matematik.
Kl. 8—11	I n. Engelsk. 3 a+b. Dansk Stil.
Kl. 11 ³⁰ —14 ³⁰	I n. Tysk. 3 a+b. Matematik.

Mundtlig Eksamen.

Studentereksamen afholdes i Almindelighed i Festsalen, Naturhistorie i Naturfagsværelserne, Geografi i Geografiklassen og Fysik og Kemi i Fysiksalen.

De øvrige Eksamenslokaler angives ved sidste Tal. Den eksaminerende Lærer træffer Aftale med Eleverne om Gruppering og Mødetid.

De tilforordnede Censorer er Lektorerne Bredsdorff (Bre.), Sigtryggsson (Sig.), og Fratz (Fra.) samt Adjunkt Schou (Schou).

Lørdag den 6. Juni.

- Kl. 8 II k+m. Dansk. AJ. H. (20).
3 a. Engelsk. Ø. Sch. (22).
» 14 II n. Dansk. AJ. H. (19).
» 16 3 b. Engelsk. Sch. Ø. (22).

Mandag den 8. Juni.

- Kl. 8 III k. Græsk. KN. Q.
III m. Fysik. HP. Gr.
III n. Historie. D. Ol. (22).
II n. Engelsk. Sch. H. (19).
R. Fransk. AJ. Fa. (21).
3 a. Geografi. L. Chr.
Kl. 14 4 a. Latin. Rektor. KN. (20).

Tirsdag den 9. Juni.

- Kl. 8 II k+m. Fransk. Fa. Sch. (20).
4 b. Latin. KN. Rektor. (19).
3 a. Matematik. Gr. Chr. (21).
3 b. Tysk. N. CC. (22).

Onsdag den 10. Juni.

- Kl. 8 III n. Naturfag. WB. Schou.
II n. Fransk. Fa. Sch. (19).
R. Tysk. CC. KB. (21).
4 a. Historie. D. Ka. (20).
3 b. Matematik. Chr. Gr. (22).
Kl. 13³⁰ III k. Naturfag. L. Schou.
» 15³⁰ III m. Naturfag. L. Schou.

Torsdag den 11. Juni.

- Kl. 8 III n. Oldtidskundskab. KN. Fa.
R. Fysik og Kemi. Gr. Chr.
4 b. Historie. D. Ka. (19).

Fredag den 12. Juni.

- Kl. 8 I m. Tysk. Ka. KB. (22).
» 10 I m. Engelsk. Sch. H. (21).
» 14 II k. Tysk. Ka. KB. (22).
» 16 II m. Tysk. Ka. KB. (22).

Lørdag den 13. Juni.

- Kl. 8 III n. Dansk. H. Ka.
I k. Græsk. KN. Fa. (19).

- Kl. 8 R. Matematik. Kl. G. (21).
4 a. Tysk. KB. Ø (20).
4 b. Geografi. WB I.
» 13 III k. Historie. D. Ol. (22).
» 15 III m. Historie. D. Ol. (22).

Tirsdag den 16. Juni.

- Kl. 8 III m. Kemi. HP. Gr.
III n. Fransk. Sch. Fa.
I m. Matematik. G. Chr. (21).
R. Geografi. WB. L.
4 b. Tysk. Ø. KB. (20).
3 a. Historie. Ka. D. (19).
2 a. Dansk. Ol. CC. (17).
Kl. 14 2 b. Matematik. Gr. HP. (21).
» 16 III k. Fransk. Sch. Fa.
I k. Matematik. G. Chr. (20).
3 b. Historie. KB. Ka. (19).

Onsdag den 17. Juni.

- Kl. 8 II k. Græsk. KN. Fa. (21).
II m. Matematik. G. HP. (22).
II n. Tysk. Ø. KB. (20).
I k. Historie. Ol. D. (19).
R. Engelsk. H. Brø. (Festsal).
3 b. Geografi. L. Chr.
1 b. Dansk. Ka. CC. (17).
Kl. 11 I n. Historie. Ol. D. (19).
» 12 1 a. Tysk. KB. N. (17).
» 13 4 a. Fysik og Kemi. Gr. HP.

Torsdag den 18. Juni.

- Kl. 8 III m. Matematik. HP. G. (22).
III n. Latin. Rektor. Fra.
I m. Historie. Ol. D. (21).
4 a. Engelsk. Sch. Brø. (19).
3 a. Naturhistorie. L. WB.
2 b. Geografi. Chr. Kl.
Kl. 12 2 a. Geografi. Chr. Kl.
» 14 III k. Latin. Fa. Fra.

Fredag den 19. Juni.

- Kl. 8 II m. Fysik og Kemi. Gr. HP.
II n. Matematik. G. Chr. (22).
I k. Latin. KN. Fa. (20).

- Kl. 8 R. Historie. D. Ol. (21).
4 b. Engelsk. Ø. Bre. (19).
3 b. Naturhistorie. L. WB.
1 a. Dansk. Kl. CC. (17).
» 13 I n. Fransk. Fa. Sch. (20).

Lørdag den 20. Juni.

- Kl. 8 III k. Dansk. D. Ka.
III n. Engelsk. Ø. Bre. (22).
II k. Latin. Fa. KN. (21).
I m. Fysik og Kemi. HP. Gr.
I n. Engelsk. H. Sch. (19).
4 a. Geografi. WB. L.
3 a. Fysik og Kemi. Chr. Kl.
Kl. 13³⁰ III m. Dansk. D. Ka.
» 14 1 b. Historie. Ol. KN. (17).

Mandag den 22. Juni.

- Kl. 8 III k. Matematik. Chr. HP. (22).
III m. Fransk. Sch. Fa.
II ns. Latin. AJ. Rektor. (21).
I n. Tysk. Ka. Ø. (19).
4 b. Matematik. Kl. G. (20).
2 b. Dansk. D. Ol. (17).
Kl. 12 2 a. Matematik. HP. Gr. (22).
1 a. Historie. Fa. KN. (19).
» 16 I k. Fransk. Fa. Sch. (21).

Tirsdag den 23. Juni.

- Kl. 8 III ns. Tysk. Ø. Sig.
R. Dansk. AJ. H. (21).
4 a. Matematik. G. Kl. (20).
3 a. Tysk. KB. CC. (19).
3 b. Dansk. Sch. Ka. (17).
Kl. 16 II k. Matematik. G. Chr. (20).
I m. Fransk. Sch. Ka. (17).
1 b. Tysk. N. KB. (19).

Onsdag den 24. Juni.

- Kl. 8 III m. Tysk. KB. Sig.
II n. Oldtidskundskab. Fa. KN. (21).
R. Naturhistorie. WB. L.
4 b. Fysik og Kemi. Gr. HP.
3 a. Dansk. Ka. Sch. (19).

- Kl. 8   3 b. Fysik og Kemi. Chr. Kl.
             2 a. Engelsk. Ø. H. (17).
» 10   III k. Tysk. KB. Sig.
» 14   II m. Oldtidskundskab. Fa. KN. (21).
» 16   I n. Matematik. G. Chr. (20).
             2 b. Engelsk. H. Ø. (17).

Torsdag den 25. Juni.

- Kl. 8   III m. Oldtidskundskab. Fa. KN.
             III n. Matematik. Chr. HP. (22).
» 16   Skoleraadsmøde.

Lørdag den 27. Juni.

- Kl. 11   Slutningsmøde i Festsalen, hvor Eksamens-
             udfald og Omflytning bekendtgøres.

Det nye Skoleaar begynder Mandag den 17. August, Kl. 13. — Lærerne samles Kl. 8, og enkelte Elever prøves efter Aftale denne Dag.

Til at overvære de mundtlige Prøver — baade ved Afgangseksaminer og ved Aarsprøver — samt Slutningsmødet indbydes Elevernes Forældre og Værger og enhver, der har Interesse for Skolen og dens Gerning.

Haderslev Katedralskole, 1. Juni 1936.

Karl Mortensen.

Mandag den 29. Juni.

- Kl. 8   Skriftlig Optagelsesprøve.

Tirsdag den 30. Juni.

- Kl. 8—14 Mundtlig Optagelsesprøve.
-

Indholdsfortegnelse.

Sønderjyllands Historie af Adjunkt K. Olrik, pag.	III
Rektor Dr. Mortensen: Skoletale 1935 (Ud- drag)	" XIII
I. Skolens Indretning	Side 3
II. Afgangsprøverne 1935	" 6
III. Eleverne	" 8
IV. Lærerne	" 18
V. Undervisningen	" 18
VI. Skolearbejdet. Eksamensopgivelser ...	" 22
VII. Skolens Stipendier	" 28
VIII. Bibliotek og Samlinger	" 29
IX. Fra det forløbne Skoleaar	" 30
X. Skolenævn og Forældremøde	" 35
XI. Haderslev-Samfundet	" 36
XII. Uddrag af Skolens Regnskab	" 40
XIII. Bogfortegnelse	" 41
XIV. Skema for Afgangs- og Aarsprøverne.	" 47
